Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA"
Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje.....$2.00
I Užmarį.....$3.00

"Lietuva" spaudina Knigas, Konstitucijas ir kitokius drukus lietuviszkai, lenkiszkai ir angliszkai.

Užsiraszant "Lietuvą" reikia draugia ir prenumeratą prisiusti. Prisiusdami pinigus adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed.

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 49 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 8 Gruodžio (December) 1899 m. Metas VII

Entered at the Chicago, Ill. Post Office as second class matter.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Karė ant Filipinų, rodosi, bėga prie galo. Pasikėlėlių pajiegos iszsiskirstė į mažus pulkelius. Isz syk rodėsi, kad teip iszskirstyti galės ilgiaus prieszintiesi, bet rodosi, kad filipiniecziams, nors ne galima sakyti, kad juos amerikonai butų įweikę, karė nusibodo. Prie paties Aguinaldo pasiliko jau wos poras szimtų liuosybės apgynėjų. Daugiausiai jų dar buwo mieste Bayombang, prowincijoj Visaya, nes 800. Wisi tie filipiniecziai, prisiartinus 40 amerikonų, nė ne bandė gintiesi, bet be muszio atidawė ne tik miestą, bet ir pats pasidawė, atidawė wisus ginklus, koki tik buwo mieste. Jeigu jie but žinoję, kad amerikonų teip mažai, ne butų pasidawę, bet jiems buwo pasakyta, kad miestas apstotas didelių amerikoniszkų pajiegų; tam pasakojimui jie patikėjo ir be bandymo prasimuszti, pasidawė su wisais ginklais. Dabar jau wienoje wietoje, iszėmus pajiegų jenerolo Pilar del Pio, kurias skaito ant 2000, niekur nėra daug filipinieczių. Matyt, kad gywentojams nusibodo jau karė ir jie norėtu ją užbaigti. Aguinaldo motina pateko teiposgi į amerikonų rankas; patsai gi filipiniecziu wodowas su 200 jam atsidawusių kareiwių pasislėpė kalnuose. Žinoma ir kiti filipiniecziu wadowai teiposgi ne ilgai galės gintiesi ne turėdami gywentojų pritarimo. Jeigu amerikoniszkas randas ir jo paskirti ant Filipinų wirszinįkai mokės pasinaudoti, karė neužilgo pasibaigs; kitaip, ji po kelių metų pasikels su didesniu smarkumu. Dabar prasidėjo wėl tarybos terp filipiniecziu reprezentantų ir amerikoniszkų wirszinįkų. Jeigu amerikonų reikalawimai ne bus per dideli, jeigu jie supras reikalą geriaus nuo skriaudų sawųjų saugoti filipiniecziu negu Amerikos indijonus ir negrus, gal sandara ant Filipinų ant ilgo užsilikti; kitaip karė turės atsinaujinti, kadangi priesz skriaudas wisi, kaip galėdami, stengiasi gintiesi. Dabar Amerikoj apkalba, kokį randą ant Flipinų parengti. Ketina prezidentas paskirti gubernatorių, o tas jau užtwirtintu sanarius tiesdarių butų, kuriuos rinktų gywentojai isz Filipinieczių. Tas ant pirmo pažwilgio rodosi geru, bet žiurint ant sanlygų, kokiose yra indijonai ir negrai Amerikoj, pasirodo, kad ne wisada tiesos apsaugoja silpnesnius nuo skriaudų drutesniųjų. Jeigu ant Filipinų pateks wisoki politikieriai, jie be abejonės wėl pasikėlimą pagimdys.

Ant Kubos wietiniai gywentojai teiposgi per tankiai skundžiasi ant amerikonų. Czia gal wėl pakilti maisztai, jeigu amerikonai neiszklausys teisingų gywentojų pasiskundimų.

Pietini Afrika.

Isz pietinės Afrikos wėl truksta žinių, angliszki cenzoriai ne leidžia priwatiszkų telegramų apię naujus atsitikimus, o randas tų telegramų, koki ateina, negarsina, nežinia kodėl: ar czia neatsitiko nieko swarbaus, ar gal ne buwo nieko tokio, kuom anglijonai galėtu pasigirti. Paskutinis muszis po Modder Riwer, kur susitiko wedamos jenerolo Methuen ant pagelbos apgultam Kimberley angliszkos pajiegos su burais, buwo neiszpasakytai smarkus ir kruwinas, kuriame anglijonai nužudė apie 500 kareiwių, ypacz daug krito angliszkų oficierų ir patsai jenerolas Methuen paszautas į kojį, bet ne pawojingai. Kiek tame muszyje dalywawo burų, kiek jie nužudė sawo žmonių, apie tai raporte jenerolo Methuen nieko nėra; turbut burų nuotrotos buwo mažesnės, jeigu apie jas angliszkas randas negarsina. Kaip isztikro tas muszis pasibaigė, teiposgi sunku supaisyti isz raporto jenerolo Methuen. Jis laiko jį kaipo didelį pergalėjimą, sako buk anglijonai paweržė drutas burų stowyklas, bet kad iki sziol neatėjo į pagelbą burų apgultam Kimberley ir pareikalawo kuo greicziausio pastiprinimo, tai tas jau rodo, kad burai ne tapo pergalėtais. Ant pastiprinimo atsiuntė jam kelis szimtus raitelių, bet turbut jenerolas tą laiko už neužtenkantį, jeigu ne traukia toliaus, bet laukia daugiaus kareiwių. Isz sziaurinių angliszkų Kapo kolionijų traukia dabar wisos burų pajiegos priesz jenerolą Methuen ir gali jį teip apstoti, kaip apstojo jenerolą White mieste Ladysmith, jeigu ne ateis užtenkanczio pastiprinimo. Nors teip sako specijalistai wokiszkuose ir prancuziszkuose laikraszcziuose.

Nataliuje anglijonų padėjimas dar niekesnis. Czia wisi kolionistai angliszkų waldybų holandiszkos kilmės wisų tų apskriczių, iki kol prisigriebė burai, atwirai prie jų pristojo. Jie iki sziol padidino ant 5000 burų pajiegas, taigi suwirszum uždengė wietą užmusztų ir paszautų. Anglijonai gi nuo karės pradžios iki dabar nužudė 3500 sawo kareiwių, o dar nieko swarbesnio ne nuweikė. Taigi czia aiszku, kad karė bus sunki ir ilgai gali užsitraukti.

Ar tiltas ant Tagela upės isztikro iszgriautas, nežinia. Pagal angliszkus raportus tą tiltą bandė burai iszmesti į padanges su minų pagelba, bet buk tą padaryti jiems ne dawė. Gal but wienok, kad jie tą padarė wėliaus. Priwatiszkos žinios paduoda, buk twirta burų kariaunos dalis isztraukė į sziaurius prieszais jenerolą Gatacre, kurisai ne daug turi pajiegų. Wisos gi kitos jų dalys susirinko po Colenso. Isz to matyt, kad burai rengia smarkų pasipriesziniмą prie Tagela upės ateinantiems anglijonams. Apie naujus atsitikimus po Ladysmith žinių nėra. Angliszka karianna traukia mat neiszpasakytai palengwa, kadangi turi imti ant ilgesnio laiko ne tik maistą kariaunai, bet ir arkliams paszarą. Kur tik burai prisigriebė į angliszkas waldybas, wiską isznaikino teip, kad anglijonams atėjus, nieko rasti negalėtu; farmas iszdegino.

Ant gazdanimo burams prilankių angliszkų waldybų kolionistų, kad jie nepristotu prie burų, angliszkas randas iszdawė prisakymą konfiskuoti turtus tokių burams prilankių kolionistų. Tas budas wienok gali but geras tik teip ilgai, kol anglijonų nesumusz; jeigu wienok pasieks juos kar didesnis nepasisekimas, tąsyk ant syk gali priesz anglijonus pasikelti wisi holandiszkos kilmės kolionistai, o tokių pietinėj Afrikoj yra daugiaus negu anglijonų, kadangi mat iki Napoleono karių pietini Afrika buwo Holandijos waldyba.

Wokiszki laikraszcziai paduoda, buk karę pietinėj Afrikoj dėl asabiszko pelno pagimdė Anglijos kolionijų ministeris Chamberlain. Tie laikraszcziai iszrodo, kad reikalingus karėj ginklus ir amuniciją burams parupino Anglijos fabrikantas, tikras brolis Chamberlaino; ministeris mat, erzindamas burus, norėjo sawo broliui ginklų pirkėjus parupinti, nepaisydamas ant to, kad ginklai bus apwersti priesz anglijonus. Jeigu tas teisybė, tai reikia pripažinti, kad ne paprasto patrijotizmo prisilaiko tuli angliszki ministeriai. Žinią tą paduoda kapitonas wokiszko laiwo, kurį Chamberlaino brolis pasamdė pristatyti burams ginklus. Taigi turbut apkaltinime bus dalis teisybės.

Tas pats Chamberlain sawo kalboje mieste Leicester bandė prowokuoti Prancuziją, gazdindamas ją kare susiriszusių terp sawęs: Anglijos, Suwienytų Wieszpatyszczių Sziaurinės Amerikos, Wokietijos ir gal Japonijos, jeigu Prancuzijos randas nesuwaldys neprilankių Anglijai laikraszczių. Tą sawo kalba ne gerai ministeris patarnawo tėwynei (nė sawo broliui, kadangi Prancuzija ginklų isz Anglijos ne perka). Už erzinimą prancuzų ir tai dar nepabaigus karės pietinėj Afrikoj, net wisi liberaliszki Anglijos laikraszcziai peikia Chamberlainą. Ant prancuzų ta gazdinanti kalba didelės įtekmės ne padarė: wieni laikraszcziai, teisybė, kalbina randą pasijieszkoti sau teiposgi daugiaus draugų terp Anglijos priesz; kiti gi tiesiog iszjuoka Chamberlainą wadindami jį cirko szokinėtoju, kurisai wisą swietą norėtų priesz Anglija sukelti. Apie pristojimą prie susiriszimo priesz Prancuziją Wokietijos ir Japonijos abėjoja, kadangi ypacz paskutinei nėra ne jokios naudos kaip nors prisidėti prie dar didesnio sudrutinimo lygiai Anglijos kaip ir Amerikos, kadangi dar labiaus susidrutinusi per susiriszimą su Anglija Amerika Japonijai butų pawojingesni negu Maskolija.

Widurini ir pietini Amerika.

Pietinėj Amerikoj nesiliauja rewoliucijos. Republikoj Kolumbija užgimė rewoliucija sziaurinėj dalyj. Bet kad rewoliucijonierių pajiegos buwo ne didelės, tai jie bandė net szauktiesi pagelbos Sziaurinės Amerikos siulydami jai miestą Panamą. Kad Suwienytos Wieszpatystės nesiskubino su pagelba, atėjo rando kariauna; užgimė didelis muszis, kuriame isz abiejų pusių daug kareiwių krito; rando kariauna paėmė wirszų, bet rewoliucijonieriai dar galutinai ne pergalėti; jie wis laikosi.

Republikoj Wenezuelėj pasibaigė wos wiena rewoliucija, o užgimė jau kita. Jenerolas Castro pakėlė czia rewoliuciją priesz prezidentą Andrade ir jį iszwijo, pats užėmė prezidento urėdą; jo randą pripažino ir Sziaurinė Amerika. Tuojaus wienok priesz naują wirszinįką pasikėlė buwęs jo pagelbinįkas jenerolas Hernandez, su 2000 kareiwių isztraukė į sau prilankias prowincijas, kur prie jo pristojo daugiaus szalinįkų ir tokiu budu jis susidrutinęs, jau kelis kartus sumuszė priesz jį iszsiųstą prezidento Castro kariauną, o dabar, po smarkių muszių užėmė portinį miestą Maracaibo.

Iszpanija.

Iszpanijoj karaliaus waldžia wos laikosi. Ant palaikymo rando ir mokėjimo palukų atsėjo uždėti didesnius mokeszczius, bet gywentojai tų mokeszczių ne nori mokėti. Randas rinkti juos su priewarta bauginasi, kadangi tas galėtu suskubinti pasikėlimą wisų gywentojų priesz karaliaus waldžią. Ir be to tulose prowincijose pakilo maisztai. Tuom tarpu randas ne turi pinigų nė ant užmokėjimo algų kareiwiams, ant kurių remiasi dar monarchija. Net swetimų krasztų pasiuntiniai ne tiki, idant monarchija czia ilgai galėtu užsilikti. Wisi laukia Iszpanijoj rewoliucijos, kuri gali pasibaigti tik isz wijimu karaliaus ir jo motinos.

Maskolija.

Po Goremikinui, Maskolijos widurių ministeriui, atsėjo carui atstatyti nuo wietos ir iždo ministerį Witte. Tas mat turėjo kokį ten susiriszimą su Mamontowu, kurisai paszlawė 7 milijonus rublių rando pinigų. Caras pats mato, kad jo numylėti tarnai susideda isz gaujos lupikų, kurie kaip ymanydami skriaudžia žmonis ir patį randą, bet nepamislyja, kad reikia Maskolija sykį nuo tokių szaszlawų iszliuosuoti. Kol laikraszcziams ne walia nieko pikto ant urėdnikų raszyti, kol žmonės ne turės tiesos kontroliuoti urėdnikų darbų, tol Maskolijos urėdai bus wien lupikų užimti, geresni su pasibjaurėjimu nuo jų szalįsis. Apie wisuomenės kontrolę urėdnikų caras wienok wis ne nori klausyti. Ateis laikas, kad priesz jo norą žmonės tokią kontrolę paims į sawo rankas.

Ant maskoliszko rubežiaus, distrikte Alashgerd, kurdai užpuolė ant armeniszko kaimo Kostur, kaimą iszdegino ir iszpjowė 300 armenieczių.

Isz Lietuwos.

—o—

Kunigai ir lietuwistė.

Musų wisuomenėje gana prasiplatinęs sekautis aforizmas: Jeigu, sako, sziądien Lietuwoje nebutų twirtos kunigijos, tai lietuwystė jau seniai butų žuwusi. Kunigai buwo wisados ir dar tebėra twircziausia paspyra priesz surusinimą ir sulenkinimą (teip!) lietuwių. Kur sziadien wieczai skamba lietuwiszka kalba, jeigu ne wientik bažnycziose: ten gieda žmonės lietuwiszkai, ten sakosi jiems lietuwiszki pomokslai.

Tegul ir buna teip, bet koks tame nuopelnas kunigų? Rods nereikia priwadžioti, juog jeigu nebutų lietuwių, tai nebutų nė lietuwiszkų pamokslų, nė lietuwiszkų giesmių, nė, žinoma, kunigų lietuwių. Kunigai kalba su žmonėms lietuwiszkai, nes žmonės kitaip nesupranta, ir tame nėra nieko keisto. Bet swarbumas klausymo ne tame. Sziądien negana jau kunigui, kaip senobinėje gadynėje, atsiszaukti sykį ar kitą į minią tamsių lietuwių, negana tos formaliszkos priewartos wadintis kataliku, kaip buwo pirmiaus. Sziądien ir tamsus kaimietis reikalauja nuo sawo dwasiszkųjų netiktai užgesinimo bent kokių jo klausymų ar abėjojimų dalykuose tikėjimo, bet drauge jis laukia, kad szi dwasiszkija jeitu į jo padėjimą, suprastų jo wargus, ir jo linksmybes. Ar wienas ar kitas pradeda reikalauti nuo kunigijos paramos jųjų darbuose, paturėjimo sziokio ar tokio užmanymo. Kunigija negali pakakinti tokio reikalawimo, nors padėjimas jos tarpe wisuomenės luomų ir priwalo buti pasywiszku. Kunigija negali buti nė demokratiszka, nė aristokratiszka, o tai reiszkia, kad ji turi sakyti "pas", palytėjus wisuomeniszką pasidarbawimą. Žinoma teipgi ji negali buti nė lietuwiszka, kaipo tautiszka, nės paczioj Lietuwoje jai lygiai rupi lenkai, latwiai ir kiti. Platinti lietuwystę, paturėti jos ugnį, tai ne jos užduotis, nės kunigija, arba placziau sakant, katalikystė, yra tai baltas lapas, ant kurio kaip nori, teip gali raszyti, ir lenkiszkai, ir lietuwiszkai, ir rusiszkai—tai wis wiena. Geriausiai iszreiszkė tą sawo užduotį wienas isz augszcziausių dwasiszkųjų, sakydamas: "Mes turime ne žmones mokinti kalbos, bet patys nuo jų mokintis jų kalbos. Kaip jie kalba, teip ir mums reikia platinti Diewo žodis." Tokiu budu prilyginimas kunigijos prie kalbos, o kas su ja sujungta pas mus, ir lietuwystės pasilieka wisai pasywiszku. Bet laikyti teip neutraliszkai nėra galima ir iszkrypimai gali buti užtėmyjami į abi pusi. Teip mes regime sziokį ar tokį, kartais įžymu krutėjimą jaunosios dwasiszkijos, kuri iszdalies užkabina ir klausymus lietuwystės, apskritai klausymus liaudės, bet drauge su tuo da nemažas skaitlius yra tokių, kurie atsimena poniszkus laikus. Pirmiau sznekėjo lenkiszkai wisi prawilegiruoti liuomai ir kunigija, kaip wisados, laikėsi draugė prie jų. Ir sziądien da ji nepameta to ryszio, ir apsireiszkimas tos prastos ukiszkos kalbos, lietuwiszkos, juos net erzina. Atsimenu nesenį atsitikimą. Kaip žinoma, neseniai liko įszwentintas į Wilniaus wyskupus J. Eks. Zwerawyczius. Kaipo wyskupą sawo sostapilės, pa skubino lietuwiai jį pasweikinti ir, žinoma, ir nuėję prakalbėjo lietuwiszkai: "Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus," ant ko iszgirdo wisi netikėtą atsakymą: "nesuprantu." Wa tau ir pasweikinimas! Kaip-gi atsiszauks į tulus sawo parapijonis dwasiszkasis piemuo, jeigu jis nesupranta lietuwiszkai? Kitalp jų bus wisai nesuprastas. Ne, szis keistas atsitikimas atsiduoda smagiai senowiszka gadynė.

"Varpas".

Musų spaudos parodos reikaluose.

Laike parodos, pabaigoje gal Liepos mėnesio, bus Paryžiuje kongresas etnografiszkas. Butų labai puikiai, kad atsirastu terp lietuwių du wyrai mokantiejie prancuziszkai, kuriuos galima butu deleguoti ant kongreso wardan nors fiktywiszkos draugystės ar komiteto, kurie, parengę raportus, perskaitytų juos ant kongreso. Raportai gali buti du, kuopuikiausiu stiliu suraszyti, bet kad perskaitymas kiekwieno neužimtų daugiaus kaip 10—15 minutų. Raportai tie gali, man rodos, turėti kiekwienas dwi dalis: istoriszkai-etnografiszką dalį, sakysim, bibliografiszką, dar wėl kokią ir butinai neužmirszti dalį apie persekiojimą mus maskolių waldžios. Originalas raporto gali buti tokioje kalboje, kokią kuopuikiausiai waldo autorius. Iszwertimui ant grynai prancuziszkos kalbos autorius gali siųsti į Zurichą Hegibach str. 22 Suisse.

"Varpas".

Isz Pakuonio, Marijampolės pawieto.

Kunigą Juozą Szmulksztį, apie kurį jau buwo raszyta, apskundė pats jo perdėtinis Pakuonio prabaszczius Bukota. Parapijonys, kurie labai mylėjo mainėtąjį jaunąjį kunigą už jo dorą apsiėjimą, dabar smarkiai ėmė wisi persekioti prabaszczių už tokį judosziszką pasielgimą ir, kaip girdėt, jau galutinai iszwijė jį isz sawo parapijos; dabartės jisai tuotarpu gyweuas Garliawoje. Jeigu tai tikra teisybė, tai butų labai iszmintingas ir dorus pakuonieczių pasielgimas ir teisingas užmokestis tam newidonui! Kad jisai apskundė jaunąjį kunigą policijai, tai jau nėra nė abejonės, bent pats žandaras apie tai sakė.

"Ukinįkas".

Praktiszka draugystė.

Rygoj susitwėrė dabar nauja draugystė su labai praktiszkais mieriais. Draugystė toje turi jau 300 sanarių; gali prie jos prigulėti lygiai wyriszkiai, kaip merginos ir moterys bet ne jaunesnės kaip 17m. Mieris draugystės yra—szelpti naujai užgimusius waikus: tėwai, kuriems užgimė waikas, gauna isz draugystės kasos 30$—750 rublių paszelpos. Mokestis sanarių yra 3 rubl. prie užgimimo kiekwieno waiko. Įmokėjęs 30 rubl., kada jam užgims waikas, gauna 300 rubl.; įmokėję szimtą mokeszczių pastoja pagarbės sanariais, ant toliaus nereikalauja jau nieko mokėti ir jeigu jiems užgema waikas, tai gauna isz draugystės kasos 750 rublių. Tėwams sulaukusiems dwynuczių, moka, apart paprasto užmokesnio, dar 25 rubl. wirszaus.

Stengiasi Wilnių padaryti sweikesniu.

Isz wisų ant wiso swieto didesnių miestų musų tėwynės sostapilė, miestas Wilnius, priguli prie nesweikiausių, nuoszimtis mirczių Wilniuje daug didesnis negu Berlyne, Paryžiuj, Londone arba New Yorke. Stoka wisokių įtaisymų, stoka oro ant siaurų ulyczių, ne sweikas wanduo, stoka szwarumo — tai swarbiausios priežastys nesiliowimo Wilniuje daugelio ligų. Dabar miesto roda pati pradėjo rupintis, kaip tą ne sweikumą musų tėwynės sostapilės nors kiek sumažinti. Ant to užmano parengti isz daktarų sanitariszką rodą, kurios priderystė butų nurodyti, ką reikia daryti ant sumažinimo ne sweikumo miesto. Užlaikymas rodos kasztuotų ant metų apie 30000 rubl., bet tiek atliekamų pinigų miestas ne turi. Ant surinkimo tų pinigų užmano uždėti mokestį ant ligonių gydomų miesto ligonbucziuose po 50 kap. ant dienos; teiposgi ketina uždėti mokestį po 15—25 kap. ant wisų atkankanczių isz kitur į Wilnių, kaip tai yra Warszawoj, Peterburge ir kituose dideliuose miestuose.

Isz Liepojaus, Kurszės gub.

Szį pawasarį Liepojuj buwo užgimę dideli darbinįkų sztraikai, kuriuose ėmė dalywumą lietuwiszki ir latwiszki darbinįkai ir darbinįkės. Sztraikai tie traukėsi nuo 2 iki 17 d. geguže mėnesio. Tąsyk suaresztawo daug darbinįkų ir tik dabar, 9 d. lapkriczio atsibuwo jų prowa. Zenonas Danielewycze likosi nusprėstas ant 3 metų į Kauno twirtynę ir tai tik užtai, kad jis laike tardymo buwo wertėjumi nemokanczių maskoliszkai latwių ir lietuwių darbinįkų ir iszwertė teip, kaip darbinįkai kalbėjo. Užklaustas wienas darbinįkas dėlko pakėlė sztraiką, kas juos prie maisztų prikalbėjo, atsakė, kad prie to priwertė waldžia kraudama ant žmonių sprando didelius mokeszczius, pilwas ir kunas, ant kurių užganėdinimo neužtenka tokio uždarbio, kokį darbinįkai gauna. Kada tuos žodžius iszwertė Danielewycze, tai lygiai į jį, kaip ir tą darbinįką, kurisai juos pasakė, suaresztawo; drauge su jais tąsyk suaresztawo dar wieną jauną ne turinczią 20 metų latwę darbinįkę kapselių dirbtuwės, buk ji prikalbinėjo wisas, isz wiso 500 darbinįkių dirbanczių tose dirbtuwėse, nesti darbą ir sztraikuoti ant iszkariawimo geresnio užmokesnio. Dabar, apart Danielewycziaus nusudyjo 15 darbinįkų, ėmusių dalywumą sztraikuose, ant 2 metų į Kauno twirtynę. Darbinįkas J. Miszeika sėdi kalinyj jau treti metai ir nesulaukia sudo. Jį suaresztawo užtai, kad pas jį rado iszskaitymą, ką fabrikantai turi pelno už iszdirbimus, isz ko matyt, kad pelnas jų ne mažas ir kad jie gali darbinįkams po daugiaus už jų darbą mokėti. Užtai waldžios palaikė jį už agitatorių sukėlusį sztraikus ir maisztus, bet kad sudas ant iszdawimo nusprendimo dawadų neturi, tai ir nesiskubina su prowa, bet ir be jos laiko žmogų kalinyj, kaipi kad isz tikro butu kaltas.

Liepojuje pradėjo bėgioti elektriszki sztrytkariai, bėgioja jie nuo geležinkelio stacijos iki portui; toliaus gal mieste padirbs ir daugiaus linijų kitose jo dalyse.

S.

Pasimirė geriausias lietuwiszkas rasztinįkas.

Gauname isz Lietuwos žinią, kad 16 d. lapkriczio, Naumiestyje pasimirė geriausias szios dienos ir darbszcziausias lietuwiszkas rasztinįkas, swarbiausias sandarbinįkas "Varpo" ir "Ukinįko", D-ras Wincas Kudirka, sulaukęs wos 41 m. amžiaus. Raszė jis po wisokiais pseudonymais, kaip antai: Kapsas, Varpelis, Q. D. yr K. A. a. Wincas Kudirka gimęs Pažėrių kaime, Wilkawiszkio paw., Suwalkų gub. Gimnaziją baigė Senapilėj, uniwersitetą gi Warszawoj. Iszbuwo, rodosi, tris metus ir Seinų dwasiszkoj seminarijoj, bet ją apleido ir nusidawė į Warszawą. Dėl apleidimo dwasiszko stono, ne gaudamas nuo tėwų paszelpos, Warszawoj sunkų wedė gywenimą, kadangi reikėjo ne tik mokytiesi, bet ir uždarbiauti ant prasimaitinimo. Suokios sanlygos apsilpnino sweikatą teip, kad dar budamas uniwersitete, gawo sausligę. Nežiurint ant menkos sweikatos ir neturtingumo, jis buwo wienas isz swarbiausių ramszczių "Varpo" ir "Ukinįko" lygiai kaipo rasztinįkas teip ir kaipo materijaliszkas szelpėjas. Kaipo daktaras iszbuwo kelis metus Szakiuose; paskutiniuose gi metuose, dėl wisai nupuolusios sweikatos, praktikuoti ne galėjo, mito isz paszelpos draugų. Ant jo naudos rinko aukas "Vienybė" ir "Lietuva". Jo wertimus: Keistutį ir "Orleano Mergelę" iszleido Tėwynės Mylėtojų Draugystė. Rasztų yra jo dar diktai. Priderėtu pasirupinti juos iszleisti.

Naujai gydanti Szaltiniai.

Neseniai, pasėmę isz maskoliszkų laikraszczių, mes pagarsinome, kad netoli garsių Lietuwoj Druskėnįkų gydanczių maudynių rado naujus gydanczius szaltinius. Szaltinius tuos užtiko inžinierius Alytaus – Warenos geležinkelio linijos netoli Seno Alytaus, Trakų pawietyj, Wilniaus gub., apie 50 wiorstų nuo Druskėnįkų. Kad Szaltiniuose tuose yra daug geležies, tas tiesa, bet ar tas wanduo isz tikro gydantis, apie tai nieko ne galima sakyti, kadangi jo sudėtiniai daktarų ne isztirti.

Zmonių rumas.

2 d. lapkriczio Kaune atsibuwo paszwentinimas czia isz priwatiszkų aukų su rando prisidėjimu pastatyto teip wadinamo žmonių rumo. Ant paszwentinimo suwažiawo wisi augszcziausi Lietuwos wąldinįkai, netruko ir Wilniaus satrapos jenerolo Trockio. Namai tie yra ant rinkos. Telpa juose teatras, skaitinyczia ir apart to dar nakwynės namas. Už 20—30 kap. ant dienos yra czia dėl pakelewingų atskiri kambariai, o po 5 kap. kasztuoja nakwynė ne atskiruose kambariuose. Mieriai tų namų, rodosi, gana gražus, tik gaila, kad juos maskoliszki Lietuwos kankintojai pawers į įnagį maskolinimo lietuwių, juose bus maskolystės lizdas.

Twanai Baltiszkų jurių aplinkinėse.

Smarkus wėjas iszardė pylimus prie Kuršzės jurių kojos, Prusų Lietuwoj, nuo ko užgimė baisus twanai. Iszsilieję wandens užliejo kaimus: Juwent, Altheidendorf, Neuheidendorf ir Nemunas. Daugelio tų kaimų gywentojų wandens nuneszė ir isznaikino wisus turtus.

Isz Amerikos.

Paskendo laiwas.

EURECA, CAL. Prieszais Humboldt užtaką susidaužė laiwas "Wecott". Isz buwusių ant jo 24 žmonių 22 iszsigelbėjo, du gi prigėrė; prigėrė moteriszkė Carmichael ir wienas jurinįkas. Moteriszkę bandė gelbėti su wirwe ir ją pasisekė jai sugriebti, bet traukiant prie kranto, kada buwo ne toli kranto, dideli wilnis iszweržė wirwę ir nelaimingą moteriszkę nuneszė toliaus į jures, kur ji prigėrė.

Sudege waikas ir motina.

KENOSHA, WIS. Farmerienė Hallebeck, gywenanti netoli Kenosha, rengdama pusryczius, pasodino waiką ant stalo, ant kurio stowėjo deganti lampa. Waikas parwertė lempą ir degantis kerosinas isztekėjo ant jo ir motinos ir jie ant syk pawirto į liepsnos stulpą. Subėgę namiszkiai rods ugnį užgesino, bet apdegimai lygiai motinos kaip ir waiko teip sunkus, kad nėra nė jokios wilties ant iszgijimo.

Iszlekė in padanges.

COLUMBUS, KAS. 1 d. gruodžio iszlėkė į padanges wiena isz didžiausių dalių "Laflin Rand Powder Works" dirbtuwių esanczių keturios mylias nuo Columbus. Wienas darbinįkas, kurisai buwo toj dirbtuwių dalyj, likosi wisai sudraskytas; du gi kiti ne mirtinai sužeisti.

Nelaimes ant geležinkelių.

NEW YORK. Ant parengto iszwažiuoti į Buffalo greitojo Delaware, Lackawanna & Western geležinkelio trukio, stowinczio ties Van Winkle ul., užbėgo kitas trukis bėgantis į Jersey City. Prie to susimuszimo mažiausiai 6 žmogystos likosi ant wietos užmusztos; 20 sunkiai sužeistų nugabenoj ligonbutį Patersone ir isz jų, kaip sprendžia daktarai, wiena dalis turės mirti. Lengwiaus sužeisti, kokių buwo ne mažai, iszkeliauwo toliaus į paskirtą wietą.

HAŽELNO, PA. Netoli Cranberry Crossing, važiuojant wežimui skersai Pennsylvania geležinkelio, užbėgo trukis, wežimą sudaužė ir jame sėdinczius iszmetė ant kelio; prie to dwi merginos ir wiena moteriszkė likosi ant wietos užmusztos, wežėjas sunkiai, gal mirtinai apkultas.

DENVER, CO. Netoli Salida, ant Denver & Rio Grande geležinkelio susimuszė du į prieszingas puses bėganti trukiai, prie ko keli žmonės likosi užmuszti. Iki szioł isz po wagonų griuwėsių iszraukė 6 negywėlius, bet gal jų yra daugiaus.

ALBUQUERQUE, N. MEX. Netoli nuo czia, ant Los Angelos geležinkelio susimuszė pasažierinis trukis su taworiniu. Prie to szeszios žmogystos likosi sunkiai apkultos.

Audros.

Audros ir baisios wėtros Golfo aplinkinėse, Texase, pridirbo daug daugiaus blėdies negu isz pradžių tikėjo. Baisus wėjas suneszė į užtaką tukstanczius awių ir galwijų, kur jie prigėrė. Wienas tik gywulių augintojas Brundreth nužudė 3000 awių. Prażuwo ir ne mažai žwejų laiwelių su žwejais.

Refregio pawietyj ledai ne mažai blėdies pridirbo. Kaip koki ledų szmotai turėjo net 5 colius diametro. Wien miestelyj Lamer tie neiszpasakyto didumo ledai užmuszė 700 galwijų.

Gaisrai.

PHILADELPHIA, PA. Siautė czia didelis gaisras, kurisai isznaikino keturias dideles pardawinyczias ir pridirbo blėdies ant 4 milijonų doliarų; daugiausiai blėdies pridirbo Lippincotto pardawinycziose, nes ant 2 milijonų doliarų. Per sudegimą pardawinyczių 2000 wyrų ir moterų ne teko wietos.

BOOME, IOWA. Sudegė czia didelės Paynes arklinyczios, o jose prażuwo ir 40 puikių ir brangių arklių.

Redakcijos atsakymai.

P. BARAWYKUI. Ginczų su "Saule" ir "Kataliku" ne wedame, todėl ir Tamistos rasztelį ne wisą talpiname. Terp laikraszczių ant wiso swieto yra mada: ant asabiszkų koliojimų ne atsiliepti. Kas kolioja wietoj argumentuoti, tas sawę žimina o ne tą, kurį kolioja.

Isz darbo lauko.

¶ SANDSTONE, MICH. Atidaro czia naujas anglių kastynes.

¶ WATSON, W. VA. Darbai eina czia gerai; dirba kiekwieną dieną.

¶ OAKLAND, MD. Rado czia naujus anglių plotus, ant kurių parengs kastynes.

¶ RACINE, WIS. Formeriai czianykszczių geležies liejinyczių rengia sztraiką.

¶ MAYNARD, OH. Wisose aplinkinėse kastynėse, dirba kiekwieną dieną.

¶ SAGINAW, MICH. Czia atidaro naujas kastynes, kuriose neužilgio prasidės darbai.

¶ BAY VIEW, WIS. Illinois Steel Co. ketina czia pastatyti plieno dirbtuwę.

¶ GUMBLE, ALA. Czianykszcziose kastynėse pakėlė ant 7% darbinįkų uždarbį.

¶ FALL RIVER, MAS. Fall River Iron Works Co. pakėle ant 10% darbinįkų uždarbį.

¶ CINCINNATI, OH. Blėtos dirbtuwes ant Riverside ketina ant tulo laiko uždaryti.

¶ MARTINS FERRY, OH. Stato czia lopetų dirbtuwę; kurioje neužilgio pradės dirbti.

¶ RACINE, WIS. Freeman & Sons Mfg Co. pakėlė ant 10% sawo dirbtuwių darbinįkų uždarbį.

¶ BEYSVILLE, OH. Baigia czia rengti naujas stiklo dirbtuwes, kurios dar szį metą pradės dirbti.

¶ IRONWOOD, MICH. Darbai eina czia gerai. Kalnakasiai uždirba po $2 ir daugiaus ant dienos.

¶ PHILADELPHIA, PA. 800 czianykszczių audėjų pakėlė sztraiką, o pertai 25 dirbtuwėse pasiliowė darbai.

¶ GLOUCESTER, N. J. Czianykszczios geležies dirbtuwės neužilgio pradės dirbti ir dirbs be perstojimo.

¶ SHARON, PA. Rengia czia naujus tarpinimo peczius Sharon Steel Co. Kasztuos jie pusę milijono doliarų.

¶ WASHINGTON, PA. Czianykszczios blėtos dirbtuwės likosi uždarytos; nežinia dar kaip ilgai jos stowės.

¶ SALTSBURG, PA. Darbai czia sziuom tarpu eina ne geriausiai, yra wienok wiltis, kad neužilgio pasitaisys.

¶ SPRINGFIELD, ILL. Czianykszcziose geležies dirbtuwėse dirba gerai ir rodosi, kad teip bus per ilgesnį laiką.

¶ LOCUST GAP, PA. Czianykszczios Monitor kastynės likosi su wisu apleistos; wisas prietaisas krausto kitur.

¶ TERRE HAUTE, IND. St. Louis kapitalistai ketina czia parengti didžiausią wisoj Amerikoj spirito leidinyczią.

¶ SCOTTDALE, PA. Darbai prie rengimo Charlotte peczių neužilgio bus pabaigti ir paskui tuojaus pradės dirbti.

¶ RICHMOND, VA. Friderichsburg & Potomac geležinkelio kampanija pakėlė ant 10% sawo darbinįkų ir urėdnįkų algas.

¶ NELSONVILLE, OH. Darbai Hocking Valley apskriczio anglių kastynėse eina teip gerai, kad geriaus niekada ne dirbo.

¶ PITTSBURG, PA. Morris & Balley Co. pirko czia 10 akrų žėmės, ant kurios ketina statyti naują sawo dirbtuwių dalį.

¶ SALADO, N. MEX. Czianykszcziose kastynėse dirba gerai. Atidarė czia naujas kastynes ant neseniai surastų anglių plotų.

¶ RIDGEVILLE, PA. National Minnig Co. pirko 300 akrų žemės su naujai surastais anglių sluogsniais ir parengs czia kastynes.

¶ BUTLER, MO. Netoli szito miesto, Amurete, atidarė naujas kastynes, kuriose nuo pradžios ateinanczių metų pradės dirbti.

¶ ELWOOD CITY, PA. Czianykszczios blėtos dirbtuwės sustojo ir per tai 150 darbinįkų ne teko darbo. Dirbtuwes tas dabar taiso. Kaip ilgai jos stowės, nežinia.

¶ DELL ROY, OH. Netoli nuo czia, ant farmos Wilsono Scott, rado naujus anglių plotus, kur J. J. Roby neužilgio parengs kastynes.

¶ ELGIN, ILL. National Watch Co. pagarsino wisiems 2400 darbinįkų, kad jiems pakelia uždarbį ant tiek, kiek jie gaudawo 1892m.

¶ PITTSBURG, PA. Penkiose czianykszcziose liejinycziose giseriai pakėlė sztraiką. Jie reikalauja $3 mažiausio ant dienos užmokesnio.

¶ DALTON, OH. Rengia czia naujas kastynes, kuriose neužilgio prasidės darbai. Kitose wietose darbai eina gerai ir darbo yra užtektinai wisur.

¶ SHARON, PA. Dalis blėtos dirbimo Republic geležies dirbtuwių likosi uždaryta dėl stokos medegos ir per tai 100 darbinįkų ne teko darbo.

¶ YOUNGSTOWN, OH. Darbai czianykszcziose dirbtuwėse eina gerai. Wisos geležies dirbtuwės dirba ir yra wiltis, kad teip bus per ilgesnį laiką.

¶ CANAL DOVER, OH. Kapitalistai nupirko czia didelius plotus žemės su anglims ir parengs naujas kastynes. Kastynės tos bus netoli Indian Hill.

¶ PITTSBURG, PA. American Steel Hoop Co. uždarė wieną sawo dirbtuwę ant East End, kitą gi ant Monnesen. Teisinasi, kad neturi užtektinai reikalawimų.

¶ NANTICOKE, PA. Traukiasi sztraikas czianykszczių kalnakasių, kurisai wis labiaus platinasi. Bijosi czia sumiszimų, todėl szerifas renka jau pagelbinįkus.

¶ FALL RIVER, MAS. Wisos czianykszczios medwilnės werpinyczios pakėlė ant 10% darbinįkų uždarbį. Dirba tose dirbtuwėse 28000 darbinįkų ir darbinįkių.

¶ WEBSTER, MAS. Stevenso Co. pakėlė sawo wilnonių iszdirbimų dirbtuwėse Quinnebang Conn. darbinįkų uždarbį ant 10%. Dirba tose dirbtuwėse 6000 darbinįkų.

¶ KANSAS CITY, MO. 300 merginų dirbanczių dirbtuwėse Swofferd Bross Dry Goods Co. pakėlė sztraiką, kadangi joms kompanija numažino ir teip mažą užmokesnį.

¶ CONNELSVILLE, PA. Darbai prie kokso peczių eina wis gerai. Pereitą sanwaitę degė 18372 pecziai. Home Co. uždegė 32 naujų peczių. Ant Mt Braddock stato 100 naujų peczių, ant Pant 85 peczius.

¶ VANDALIA, MO. Darbai czianykszcziose kastynėse eina gerai, bet kastynių sawinįkai ne moka darbinįkams pagal unijų tabelę, kadangi czianykszcziai kalnakasiai ne susiorganizawę, ne priguli į uniją.

¶ LINCOLN, N. H. Darbai eina czia gerai lygiai giriose kaip ir lentų pjowinycziose, bet prie užmokesnio tankiai nusuka. Dabar iszmokėjo uždarbį dwiem mozuram, wienam nusuko $26, kitam gi $10 nuo to, kaip buwo sutarta. Kaip reikėjo darbinįkų, tai žadėjo mokėti po $1.40, bet kaip atėjo laikas mokėti, tai paskaitė tik po $1.10. Teip daro sawinįkas leatų pjowinyczios su wisais lietuwias ir lenkais, prie užmokesnio wis nusuka po kelis doliarus.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Nuo Payžiaus parodos komiteto.

Mieli Tautiecziai! Ginczai komiteto Paryžiaus parodos tarpe pasiliko sudawadyti, wisiems sanariams susiwažiawus Plymouthe 16 d. lapkriczio, isz ko galima yra pasidžiaugti, ir tiktai reikia welyti, kad proga dėl tolygių ginczų toliaus nebkiltu.

Taigi dabar bereikalinga butu ką sakyti isz wienos ar kitos pusės, ir waidus užbaigus, iszpuola labiaus pasirupinti, kad aukų daugiausiai plauktu. Apart to, swarbiu dalyku yra, kad aukos sueitu ant rankų Parodos kasieriaus: nes tik tokius pinigus, kurie ant Parodos kasieriaus rankų sudėti yra, komitetas gali pagal reikalą panaudoti, o antra — rokunda aukų bus žinoma. Sziądien juk pinigai, paaukauti dėl Parodos, guli rankose daugybės ypatų; ir laikas butu, kad tie pinigai suplauktu į wieną kasą. Yra tokių žmonių, ką žadėjo aukauti, bet wilkina įmokėjimą žadėtų aukų. Nemislykite, broliai, kad mažai pinigo tam dalykui reiks, jeigu norime darbą žmoniszkai atlikti. Todėl-gi welytina, kad umu laiku žmonės sawo pažadus iszpildytu ir wėl tie, kurie jau turi pas sawę sudėtus aukautojų pinigus, tuosius prisiųstu Parodos kasieriui.

J. Szliupas.

Paryžiaus parodos komitetai.

Pakilus waidams terp musu iszrinkto komiteto sanarių ne wienas nusiminė, pabugo, kad ne žutų dėl nesutikimų terp sanarių, ant kurių wisuomenė padėjo sawo wiltis, kuriems užsitikėjo wisas parodos užmanymas. Žinoma, užmanyta paroda butų turėjusi įsikunyti kad ir kažin kokios intrigos butų kilę, bet norintiems pamatyti parodą daug daugiaus butų atsėję aukauti: butų reikėję dėti ne po 25c. bet po $5 arba $10, o gėda sutikimo ardytojams wis gi butų pasilikusi, sawo tarpinė kowa, kuri, nežiurint kad ją įsireižę stengiasi palaikyti "Saule" ir Krawczuno "Katalikas", pradeda tilti, wėl butų smarkiaus pakilusi. Musų komitetas wienok pasirodė wyriszku, wertu už sitikėjimo wisuomenės. Komitetas pasibarė, parodė wiens kito silpnybes ir pasibucziawo aukaudamas asabiszkumus ant tautos labo; padarė kaip pridera iszmingiems wyrams. Reikia pagirti ir kn. Žilinską ir Miluką už jų nuolankumą. Jie mat gerai žinojo, kad ne reikia bijotiesi nė tų, kurie nieko ne aukauja ir nieko ne skaito, ne tų, kurie isz pats pradžių sawo intrigoms wisaip stengėsi wisą užmanymą į niekus apwersti sawo apuokiszkoms pranaszystoms. Bereikelo, pagal musų nuomonę, kun. Milukas suteikė garbę "Kataliku" jame talpindamas sawo atsiliepimą, kuom parodė sawo pritarimą tam laikraszcziui griaujancziam wisus musų tautiszkus darbus ir užmanymus, niekinancziam asabiszkai musų darbinįkus. Per sawo rasztą "Kataliko" redakcijos ne pertikrino, kadangi jai ne rupi tautiszki darbai nė teisybė, tik wien sawę pažemino wisuomenės akyse.

Mums rodosi, kad komitetui priderėtu garsinti wisuose laikraszcziuose, iszėmus prieszų wisu užmanymo, wisokias žinias parodos reikaluose ir wisuose ant syk, nes kiti galėtu nenorėti perspaudinti žinių isz kitų laikraszczių, kaipo paeinanczių isz antros rankos. Nors teip darant komitetui atseitu daugiaus darbo pridėti, bet mums rodosi, tas yra reikalingu, kadangi tąsyk kiti laikraszcziai ne galėtu teisintiesi, kad žinių ne gawo, arba kad kokio straipsno kitame laikrasztyj ne užtėmyjo; jeigu kas atsiųstų žinių ne patalpintu, tai jau wisuomenė turės tiesą tokį laikyti už neprilankų wisam parodos užmanymui. Broliai, dirbkime, kiek tik turime pajiegų, atlikę darbą, galėsime ilsėtiesi!

Warguolis.

Isz Philadelphios, Pa.

Garsų lietuwiszką pseudo kunigaikszti Antaną Jocį jau ant wisados iszwijo isz mokslainės, dawė jam mokyti tik 2 wakaru. Negelbėjo mat nė paraszai komitetų draugystės Szwento Antano, Independent Kliubo, nė rekomenduojanti laiszkai kitų ypatų.

Nr. 45 "Lietuvos" draugystės Szwento Antano sanariai teisingai užmeta komitetui despotiszkumą. Wieton paremti tautiszkus reikalus, komitetas, ant apgynimo sawo asabiszkos garbės, užsimanė draugystės pinigais pradėti prowas su laikraszczių korespondentais. Nesutikimus, kaip matyt, pagimdė garsiai praskambėjusi lietuwiszko pseudo kunigaikszczio ypata. Ta pati wienok tamsi ypata ne tik dabar waidus ir nesutikimus draugystėj pakėlė, dėl Jocio buwo ir pernai nesutikimai, tik tąsyk wisi draugystės sanariai stojo už Jocį, už pagarsinimą netikusių jo darbų niekino net "Lietuvą" per numirusį jau "Garsą". Protestuodami priesz norą komiteto pradėti prowas sanariai užmirszo, kad ir dabar draugystė turi prową: jos perkratinėjimas buwo paskirtas ant 14 d. lapkriczio, per keturias dienas žmonės laukė, bet prowa dar nepsibaigė; draugystė turi du adwokatu, o Jocį treczią. Ir už ką prowojasi? Už tą paczią nesuteptą garbę pseudo kunigaikszczio. Mat metai atgal wienas isz sanarių pasirasze prieszais Jocį ir už tokią drasą sziądien protestuojanti priesz Jocį sanariai pareikalawo, idant tasai, iszdryses ne pritarti jų proteguojamam, butų isz draugystės iszmestas, nes, girdi, per sawo pasiraszymą pažemino wisą drugystę. Dabar, kaip matyt, tie Jocio apginėjai ir draugai pawirto į karsztus kunigaikszczio prieszus. Mat kaip tai greitai nuomones persikeiczia. Ar ne geriaus buwo iszpradžių nesikarszcziuoti per daug su protegawimu Jocio?

Žinunas.

Tėwynės Mylėtojų Draugystės reikaluose.

Kelios kuopos Tėwynės Mylėtojų Draugystės nutarė prisidėti prie iszleidimo "Ukinįko" ir ant toliaus darbuotiesi isz wien ant platinimo apszwietimo ir tautiszko supratimo terp tėwynės lietuwių su Europos inteligentais. To galima buwo geisti isz pats pradžių, tik gaila, kad užsidedant draugystei, tokio noro ne buwo matyt nė terp Europos inteligentų, nė terp pirmutinių wirszinįkų Amerikoj užsidėjusios draugystės, o terp paskutinių pasirodė net ne noras prileisti europieczius. Reikia dabar wien geisti, kad tas geras užmanymas wėl neiszirtu. Czia wienok neužtenka dar noro Amerikos lietuwių darbuotiesi isz wien su europieczias, bet reikia, kad ir paskutiniai tokį jau norą iszreikszty, kad palengwintu užriszimą tokio ryszio. Iki sziol europiecziai mažai rupinosi apie musų darbus, užmanymus, apie musų wargus. Ar dabar jų nuomonės persikeitė? Jeigu wienok europiecziai per susijungimą norėtu pats wien iszsiliuoti nuo darbo, wiską pawesdami amerikieczams, tai ir isz susijungimo draugystė ne turėtu naudos, jai atseitu wienai neszti ir europieczių pareigas. Todėl reikia czia abiem pusėm gerai apkalbėti, ant kokių iszlygų galima bus susiriszti. Jeigu wėl amerikieczai užsimanytų europieczams wien prisakymus dawinėti, niekinti juos asabiszkai, tai ir susiriszę, neilgai kruwoj iszbus.

Nusudyti lietuwiai.

Postvilles sude traukėsi prowa užmuszėjų Juozo Rutkausko, dewynių lietuwių. Sudas du apkaltintu iszteisino, 7 gi rado kaltais žmogžudystės ir tuos bene tik sius ant kartuwių. Dwiejų nusidėjusių Bubinų prowos dar ne buwo, tie turbut teiposgi turės kyboti. Draugai sudo nubaustų stengiasi atnaujinti prową, bet wargiai bo tas nusiduos. Mat piktadariams užtarėjų padėtojų ne truksta, truksta jų wien tą syk, kada reikia ką nors swarbaus nuweikti. Gėda mums, kad ant teip mažo skaitliaus musų Amerikoj turime teip daug niekszų, kas akyse kittauczių gadina musų garbę. Niekszai wisur gal atsirasti, bet terp kitų tautų už tokius geri neužtaria, jeigu užtaria, tai wien toki jau niekszai. P. Baczkauskas sako, kad dalywawusiejie užmuszystoj buwo progresistai. Nežinia kokius "Saulės" iszleistojas wadina progresistais? Jeigu apszwiestus "Maižiesziaus Mokslo", arabiszkų pasakų ir taradaikų, tai tame gal ir bus dalis teisybės, kadangi nusudyti nuo tokių skaitymų nesiszalino. Wisi tie žmogudžiai buwo katalikai, iszėmus wieno, wisi pildė wisas tikėjimiszkas pareigas; net paskutinis negalėjo wisų pareigų iszpildyti wien todėl, kad wisus pinigus pragerdawo, todėl ne turėjo isz ko užmokėti kunigui. Jeigu minėti žmogudžiai butų skaitę apszwieczianczius žmogaus protą rasztus, be abejonės ne butų dasileidę žmogžudystės, nes ta yra tai waisius tamsumo. Jie dabar pats gailisi, bet jau per wėlu. Wienas isz jų, J. Stankewyczius, gawo proto sumaiszymą.

Keleiwis.

Isz Westvilles, Ill.

Darbai eina czia gerai ir darbinįkai uždirba ne menkiausiai, bet isz musiszkių ne wisi isz to moka naudotiesi: daugelis, ne atmindami ant to, kad po gerų laikų gali ateiti prasti, ką uždirba, tai ir prageria. Pasigerinus darbams, matyt pas mus daugiaus ir tankiaus girtų lietuwių.

Nėra wienok isz to ką labai nusidžiugti, kadangi musų dwasiszkas wadowas, wieton raginti prie blaiwystės, pats prisideda prie platinimo girtuoklystės. Sztai dwi sanwaiti atgal parengė fairą ir po bažnyczia, prieszais wyskupų nutarimus, parengė tikrą saliuną. Czia ne tik ne draudžia nuo gėrymo, bet rodosi, lyg tyczia werczia prie pylimo į gerklę swaiginanczių gėrymų ant Diewo garbės. Kadangi pas mus ne truksta "gerų katalikų", tai ir ne dywai, jeigu matai gana swyruojanczių iszeinant isz pobažnytinės salės; per tai net swetimtaucziai juokiasi isz lietuwių.

Westvillietis.

Isz Brooklyno, N. Y.

Pereitą sanwaitę buwo czia labai liudnos westuwės. Buwo parengtos westuwės terp lietuwių, jaunamartė ne labai norėjo tekėti už jai paskirto jaunikio, todėl isz gailesczio apsirgo. Tėwai, wieton isz syk pakwiesti daktarą, pakwietė kokį ten burtinįką, kurisai, žinoma, nieko gelbėti negalėjo. Kada pakwietė tikrą daktarą, tas rado ligą labai pawojinga ir abejoja apie iszgijimą. Mat kokius waisius gimdo priewarta! Tėwai, newa norėdami gero sawo dukterims, wersdami jas tekėti už nekencziamo wyro, ne retai trumpina amžį dukterų.

Naujokas.

Isz Newark, N. J.

Czianykszteš lietuwiszkos moterys sutwėrė czia draugystę po wardu "Gražina". Naujai uždėtos draugystės mieris yra: sawi tarpinė pagelba ligoj, taigi teip kaip ir wyriszkų pagelbinių draugyszczių ir apart to prisidėti, ir prie tautiszkų darbų. Priderėtu rodosi, wisų miestų lietuwiszkoms moterims risztiesi į panaszias draugystes, teip kaip tai daro kitų tautų moterys. Mes isz sawo pusės naujai užsimezgusiai draugystei welyjame kuo geriausios kloties.

Newarkietis.

Isz Mahanoy City, Pa.

23 d. lapkriczio pas mus atsitiko žmogžudystė. Lietuwys Juozas Baliunas perdurė su peiliu du kitu lietuwiu. Wienas perdurtas mirtinai, ant to iszgijimo nėra wilties; kitas gi, rodosi iszgis. Žmogžudys Baliunas likosi suaresztuotas ir žinoma, sudas nubaus jį pagal nuopelnus.

Bar.

Anglijos Lietuwiai.

Londono lietuwiai.

(Tąsa)

Teip besimaiszant, papraszė balso wienas swecziaš ir pradėjo aiszkinti, kad tas mitingas yra "Vienybės", kad sanariams "Vienybės" iszpuola sau iszaiszkinti dėlko "Vienybė" ne tarpsta, dėlko atsiranda rugojimas ant "Vienybės" ir tt. Kalbėtojas trumpai paaiszkino, kad "Vienybės" įstatymai yra netikę ir reikalauja pataisymo, o pirm wiso ko turi but panaikintas punktas, pagal kurį galima iszmesti prieszininkus, maisztininkus isz draugystės, welijo iszrinkti isz sawo tarpo iszmintingesnius žmonis, kurie pertaisytų senus įstatymus ir paduotų mitingui ant užtwirtinimo. Wisi atidžiai klausė, tik atsirado wienas, kuris bėgiojo nuo wieno prie kito ir stengėsi įkalbėti klausytojams, kad jo ne klausytų, kad jis ėsąs lenkas, o ne lietuwys ir tt. Tuom tarpu pasirodė, kad tas ką begėdiszkai melawo, pats kalbėjo namieje lenkiszkai, bet nusiduoda ėsąs lietuwių prietelium. Pabaigus kalbėti swecziui, lietuwiai pradėjo skirstytis, pasipiktindami isz "Vienybės". Padarytas buwo tik wienintėlis sutarimas: "nemokėti ligoj pinigų tiems, ką mažai serga ir pradeda mažuma dirbti". Bet protokolas per kaltę apsėmusio raszyti ne buwo užbaigtas, ir nieks ant jo nepasiraszė. Iszsiskyrszczius "Vienybės" sanariams, liko salėje tik komitetas ir da porą sanarių ir tęsė toliaus wakaro waidus. Czia stacziai užpultas buwo "Vienybės" direktorius ir apkaltintas už netikusį wedimą "Vienybės" reikalų. Tas, žinoma, negalėjo patikti direktoriui, užgawo jo garbę ir užrito jam ant szirdies ne mažą akmenį. Kad atsikratyti nuo tos sunkenybės, direktorius ant rytojaus parsineszė isz publiko liekarstų, iszgėrė drauge su sawo sėbrais, swarstė lietuwystės reikalus ir prižadėjo wiską įtaisyti, kaip priguli. Liekarstos suszildė kraują, akmuo nuo szirdies nusirito ir rodėsi wiskas pabaigta. Bet kitaip wiskas wirto, ir ne lemta buwo iszsipildyti direktoriaus prižadėjimams. Wos praėjo 2 nedėlios, kaip sztai atsirado naujos bėdos draugystėje. Augszcziau buwo sutarta skolinti isz draugystės kasos pinigus, bet protokolo ant mitingo ne buwo suraszyta ir ne buwo aiszkiai nurodyti rubežiai skolinimo, tik keli sanariai suraszė tam tikrą popierą ir aut jos pasiraszė. Buwo pradėję skolint, bet kada wienas sanarys, p. Sakalauskas, papraszė paskolinti 5 swarus sterlingus, tuomet kiti isz pasiraszusių susiprato ir pinigų ne norėjo duot, sakydami, kad pinigai reikalingi ligoniams, kad "Vienybės" kasa ir teip jau mažinasi; be to užtėmyjo, kad negalima remtis ant tokio protokolo, kuris paraszytas kelių sanarių ir mitingo neužtwirtintas. Didžiausiu prieszinįku skolinimo pinigų buwo komiteto sekretorius p. Baronaitis. Reikalaujantis pinigų p. Sakalauskas jau buwo perkalbėjęs kelis wyrus, reikėjo tik sutikimo direktoriaus ir butu buwę galima nueiti į banką ir iszimti pinigų, ligoniams 3 sw. ir p. Sakalauckui 5 sw. Bet kada wisi susirinko pas p. Baronaitį, kur gywena teipgi "Vienybės" direktotorius, ir rengėsi jau eiti į banką, sztai kyla klausymas, ar galima skolinti pinigus pasiremiant ant įstatymo (rulio) kelių sanarių suraszyto ir mitingo neužtwirtinto? P. Baronaitis prispyrė komitetą duoti aiszkų atsakymą ir wisi komiteto sanariai pasakė, kad daugiau jau pinigų ne skolysę. Tokiu budu buwo paniekintas skolinimo įstatymas ir p. Baronaitis, iszėmęs, sudraskė jį ir szwyst numetė po kojų komiteto sanarių. Toks apsėjimas p. Baronaiczio da daugiau suerzino tuos, ką norėjo iszpildyti norą p. Sakalaucko. Wienas isz jų priėjęs, pasakė: "oi kodėl tau pirma buwo geras tas protokolas, tik dabar jis pasidarė niekai? — Kad asz prima buwau durnas, atsakė p. Baronaitis, bet beskaitydamas gazietas, asz pamacziau, kas pas mus darosi ir ne noriu, kad kas isz "Vienybės" sanarių, susipratęs, apsku-tų komitetą, o drauge ir manę už iszleidimą pinigų ant biznių. Iszeidami p. Sakalauckas ir jo sėbras p. Berulis žadėjo apskųsti p. Baronaitį už sudraskymą protokolo, wadino maisztinįku ir grasino teip padaryti, kad per 10 metų nieks negalėsę preiti prie pinigų. Mat juodu prigulėjo prie tų, kurie nuneszė pinigus į banką padėt ir be kurių pasiraszymo bankas neiszduoda pinigų. Ant rytojaus kwieczia p. Sakalaucką ir p. Berulį eiti į banką, o tie pastatė keterą ir neina, Sakalauckas reikalauja, kad jam pirma paskolintų pinigų, tai paskui jis eisęs. Komitetas pasijuto nesmagiame padėjime: reik ligoniams pinigų, o czia ne gali prie jų preit. P. Baronaitis, peržiurėdamas įstatymus, wėl pamatė, kad "Vienybė" yra nuklydus nuo paskirtojo kelio: §8 reikalauja, kad pinigus į banką nesztų 5 wyrai isz perdėtinių, o czia pasirodo, kad prie kasos priguli tik 2 sanariai komiteto, o kiti 3 suwis nepriguli prie "Vienybės" wyriausybės ir nežinia dėlko, wadina sawę kasos apekunais. Dėlei nežinojimo įstatymų komitetas įbrido į tokią

klampynę, isz kurios nežinojo kaip išzbristi. Reikia komitetui westi "Vienybės" reikalus, reikia mokėti pinigus ligoniams, o czia ne gal jis atsimti pinigų. Tuojaus pasklido gandas tarpe kitų sanarių, kad su "Vienybe" ne gerai, ligoniai ėmė rugoti. Tuomet eina komitetas klausti rodos į banką, bet bankas neapsiima pinigų iszduoti be sudo paliepimo. Wienas sako te p, kiti kitaip. Ant galo nueina pas wieną unijos sekretorių ir tas welyja padaryti mitingą ir į wietą senųjų kasos sanarių, iszrinkti naujus. Ateinanczioj subatoj suszaukia extra mitingą, iszrenka į wietą atsisakiusių eiti į banką naujus, bet nežinodamas įstatymų, palieka ne apmainęs wieno kasos sanario, kuris ne priguli prie "Vienybės". Ant protokolo pasiraszė weik wisi, ką buwo susirinkę. Ant rytojaus reiktu eiti į banką, bet atsiranda naujas prieszginys ir komitetas nežino ką daryti. 4 d. lapkriczio iszpuolė mėnesinis susirikimas "Vienybės" ir susirinko ne tik "Vienybės" sanariai bet atėjo ir sweczių.

(Toliaus bus).

Isz wisur.

‖ Italiszkoj waldyboj Erythraea, prie Raudonųjų jurių, Afrikoj, dabar surado naujus aukso plotus.

‖ Republikos Chili (pietinėj Amerikoj) pakrantėse siautė smarki wėtra, kuri ne mažai pikto ir nelaimių pridirbo lygiai ant sauszemio kaip ir ant jurių, ant kurių pražuwo keli maži laiweliai.

‖ Mieste Tirnowe, Wengrijoj, pardawinyczioj Smiekalio atsitiko baisi sierinės rugszties expliozija, kurios trys žmogystos likosi ant wietos užmusztos, o 12 sunkiai sužeistų. Wienas wežėjas rugszties baloje su wisu sudegė.

‖ Aukų ant burų naudos iki 15 d. lapkriczio surinko Maskolijoj 6800 rubl. Gal but, kad jų surinko daugiaus, bet tiek jau priduota pastoriui holandiszkos bažnyczios Peterburge. Wilniuje surinko jų į 150 rubl.

‖ Szį rudinį žwaigždžių tėmitojai tėminyczios netoli Heidelbergo, Wokietijoj, astronomai Wolf ir Schwassman, dangaus ruimuose terp Marso ir Jupitero surado szeszias naujas mažas planetas. Wieną tik 27 Spalių dieną užtiko tris planetas.

‖ Ant wisos žemės yra 1488000000 gywentojų, kurie pagal tikėjimą sziteip skirstosi: krikszczionių (katalikų ir protestonų) yra 555 milijonai, 9 milijonai žydų, 245 milijonai mahometonų, 425 milijonų budistų, 271 milijonas braministų ir 122 milijonų kitokių stabmeldžių.

‖ Kaime Sziwia, Siberijoj, iszwažiawus isz namų kazokui Iwanowui ir jo suaugusiam sunui, likosi iszskersta wisa jo szeimyna susidedanti isz: motieries, dukters, mokintojaus, dwiejų mokintinių ir dwiejų arbatos prekėjų, kurie atkako į sweczius. Tik keturiu metų sunus ir mažas kudikis lopszyj iszliko. Užmuszejais yra chiniszki darbinįkai, kurie dirbo pas Iwanową. Jie iszsyk pabėgo, bet 7 isz jų wėliaus pagawo.

‖ Garsus mergų prekėjas isz Galicijos, žydas Bahr likosi dabar Wengrijos sostapilėj Peszte suaresztuotas, kada norėjo iszgabenti 25 merginas į Konstantinopolių. Prekysta jam ilgai sekėsi, suwiliotų merginų kas metą iszgabendawo į Konstantinopolių po kelis szimtus. Pažadėdawo geras wietas už gerą užmokesnį, bet nugabenęs į Konstantinopolių, tuoj, pagal gražumą, merginas parduodawo už 400—1500 markių; taigi mat labai pigiai.

‖ Besimokinanczių augszcziausių mokslų Szweicarijos uniwersitetuose szį metą yra isz wiso 937 moterys, terp kurių 555 immatrikuliuotų. Daugiausiai yra swetimtauczių, o terp tų daugiausiai moterų ir merginų isz Maskolijos, nes 354; Szweicarių 82, Wokietkų 53, Bulgarių 25, studenczių isz Austrijos ir Wokietijos 7, Rumunių 4, Anglijonių 3, tiek jau isz Holandijos, 1 italijonė, 1 norwegė, 7 isz Sziaurinės Amekos, 17 isz Azijos (daugiausiai armenių) ir 1 isz Afrikos. Yra czia teipogi kelios lietuwaitės.

‖ Amerikos pasiuntiniai arba ambasadoriai Europoj ne turi ant patalpinimo sawo biurų ir gywenimų specjaliszkų namų; isz to kaip kada užgema ne parankumai. Wiedniuje namų sawinįkas, kurio namuose gyweno Amerikos pasiuntinys, prisakė jam iszsikraustyti; kadangi tas ne norėjo, gaspadorius apskundė ambasadorių į sudą ir czia prową laimėjo; ambosadoriui, kad nedaleisti iszmetimo, reikėjo kraustytiesi, bet nė wienas isz wiso Wiedniaus namų sawinįkų ne norėjo jam parsamdyti gywenimą. Mat czia dabar nieks ne nori amerikonams samdyti gywenimų sawo namuose. Tuom mat atmoka už neatlygintas Lattimero skerdynes. Amerikoniszkas ambasadorius, negalėdamas niekur gauti prieglaudos, priwerstas tapo kreiptiesi prie kitų ambasadorių, kurie ant galo jį priėmė.

NAUJI ISZRADIMAI.

‖ Profesorius Berlyno uniwersiteto Joffe iszrado budą kaip dwigubai pakelti garo pajiegą ant warymo maszinų. Ant to jis priwaro isz katilo garą į szaldantį rezerwoarą ir czia įpila sierinės rugszties, per ką garo pajiega pasidwigubina, o su tuom ir kasztai maszinų warymo žymiai pasimažina.

‖ Inrinierius Julius Greth isz Heidelbergo, Wokietijoj, iszrado naują budą siuntinėjimo telegramų. Pagal tą naują budą per telegrafą galima siuntinėti rankraszczius tikra raszanczio ranka raszytus, druką, teipgi ir wisokius paiszinius, fotografiszkus paweikslus ir kitokius abrozdus.

‖ Italijoj daro dabar bandawones su pritaikymu gywojo sidabro prie gydymo indiszko maro. Iki sziol to budo prie gydymo žmonių dar ne pritaikė, bet už tai persitikrino, kad apsirgusiems maru gywuliams, jeigu įczirkszti po oda gywojo sidabro, tai gywulys iszgyja.

Nuo Filipinų salų.

Porą sanwaiczių atgal asz raszian į "Lietuvą" isz Manilles trumpai apraszydamas apie czia nykstę karę ir padawiau, kad neužilgio keliausime ant salos Panay į miestą Iloilo. Paskui wienok gawome kitokį prisakymą. Man su musų regimentų atsėjo keliauti ant salos Zebu, dabar ėsu mieste to paties wardo. Czia wisai mažai buwo amerikoniszkos kariaunos, filipiniecziai buwo apstoję miestą isz wisų pusių, kelios mylios nuo miesto turėjo parengę stipras drutwietes. Amerikonai be muszio negalėjo iszeiti isz miesto. Atkakus mums, dawė kelias dienas atsilsėti, paskui gawome prisakymą nuo wirszinįko 19 pėksztinįkų regimento pulkaunįko Snyder traukti priesz filipiniecziu. Jenerolo nė jokio czia ne buwo. 18 d. rugsėjo iszėjome isz miesto, kuriame pasiliko tik Tenesees liuosnoriai. Traukiant per pirmą dieną nieks mums kelio neužstojo, nes filipiniecziai wisi sutraukė į sawo drutwietes. Ant rytojaus anksti padawė ženklus, jog toliaus ne galime eiti ir jeigu trauksime, tai priims mus szuwiais. Musų oficierai wienok tų ženklų nenusigando, bet wedė mus wis tolyn. 7 wal. ryto filipiniecziai pradėjo į mus szaudyti isz wisų apkasų; mes teipogi ne miegojome. Muszis traukėsi 36 wal., pasibaigė gi tuom, kad filipiniecziai matydami, kad ne galės musų traukimo apstabdyti, kad beweik isz wisų pusių apstoti, pradėjo bėgti isz wisų apkasų. Tamsi naktis ir smarki wėtra jiems bėgimą palengwino; nors sargai pajuto, kad jie bėga, bet negalima buwo sulaikyti; apkasuose liko tik keli oficierai ir kareiwiai, žinoma drąsiausi, kurie, atėjus mums į gintuwę, pradėjo szaudyti, bet nebagai weik wisi likosi iszszaudyti; jų buwo 14. Radome czia apie 200 karabinų, 9 kanuoles ir daug kitokių filipinieczių wartojamų ginklų; teipogi diktai gywų arklių, karwių, jauczių, ožkų, wisztų. Tas wiskas pateko į musų rankas. Taigi dabar miesto Zebu aplinkinės yra iszwalytos nuo filipinieczių. Gal jie dar atsiras, bet jau nėra ką bijotiesi, bus tik mažas koks pulkelis, bet ir tuos amerikoniszkos kanuoles užtrauktos ant kalwų, greitai suwaldys. Potam musziui mes sugrįžome į miestą Zebu, o paskui nutraukėme 18 mylių toliaus į miestą Naga. Czia mus paskirstė į tris dalis: 20 kareiwių nusiuntė į miestą San Fernaudo, 40 kareiwių 5 mylias nuo Naga, o kiti liko mieste Naga. Czia mus gerai maitina, walgio produktų ne truksta ir jie ne brangus. Kas darosi ant kitų salų, asz nieko nežinau, kadangi laikraszczių negauname.

Jakelunas.

Guodotinas Redaktoriau!

Nors žinau gerai, kad laikraszczių užduotė tarnauti ne asabiszkiems reikalams bet wisuomeniszkiems, kad laikraszcziai paskirti ne ant asabiszkų ginczų ir iszniekinimų, bet užgautas asabiszkai kun. Miluko rasztu Nr. 47 "Lietuvos", priwerstas ėsu atsiliepti ir meldžiu mano iszaiszkinimą patalpinti. Ne wienas juk sudas neiszduoda sawo nusprendimo pasiremdamas wien ant apskundimo apkaltinanczios pusės, bet iszklauso ir apkaltintos ir tame abiem pusėm pripažįsta lygias tiesas; tokių tiesų reikalauju ir nuo "Lietuvos". Kanįgas Milukas sawo raszte sako, buk asz 42 nr. "Lietuvos" neteisingai be pamato apszmeižiau jį, perstatydamas kaipo ardytoją tautiszkų užmanymų. Eina jam ne tiek apie iszsiteisinimą isz daromų užmetinėjimų, kiek apie asabiszką iszniekinimą manęs. Kadangi wienok tie jo iszniekinimai paremti ant neteisybės, tai ne turi nė wertės. Kun. Milukas primeta man "Vienybėj" patilpusią korespondenciją, bet wisai ne paduoda pseudonymo; jeigu butu jį padawęs, tai wisa melagystė butų į aikszte iszėjusi. Toliaus sako, kad pirmiaus ant mano "Lietuvoj" patilpusios korespondencijos atsiliepti ne galėjo dėl stokos laiko; tuom tarpu, man rodosi, wisai kitokios priežastys tą pawėlytą kunįgo atsiliepimą pagimdė: isz pradžių mat kunįgas tikėjo, kad ant mitingo wiską gerai padarė, bet kad paskui žmonės pradėjo rugoti ir girti D-rą Szliupą, o peikti kunįgą, kad ne norėjo pributi ant susirinkimo, tai nors wėlai, atsėjo teisintiesi. Toliaus kun. M. sako, kad neturėdamas unų korespondencijų, ne gali pilnai ant wisų apkaltinimų atsakyt. Tai czia reikėtu paklausti, kur dingo laikraszcziai knįgyno, kurio į-teigimu giriasi kun. M.? Kad turėjau tiesą raszyti, jog kun. M. stengiasi kenkti musų spaudos parodai, tą aszkiai parodo lygiai pasiskundimai kitų komiteto sanarių, kad kun. Milukas ne nori dalywauti susirinkimuose dėl D-ro Szliupo ypatos, teipogi rasztai patilpę keli mėnesiai atgal "Vienybėj", kad kun. M., ant užkenkimo parodai, užmanė rinkti ankas ant emigrantų namo. Pinįgai surinkti Newarke newa ant to emigrantų namo ant ko likosi apwersti?

Kun. M. augsztai stato Brooklynieczių apszwietimą, bet kame apsireiszkė tas augsztas jų apszwietimas? Ar tame, kad atliekamą laiką praleidžia saliunuose prie gėrymo, kazyrų ir kauluky? Mudu su Szarka juk ne galiwa wisų saliunų pripildyti. Asz wisada ir dabar kalbinu lietuwius užsiraszyti laikrasztį, skaityti knįgas, tai daugumas atsako, kad ir be skaitymo yra gana protingais ir nė jokio skaitymo ne reikalauja. Nėra dywų, jeigu brooklyniecziai teip atsako kalbinantiems juos skaityti laikraszczius, kadangi kunįgas bara juos už prilaikymą laikraszczių. Kolektuodamas užėjo ant N. 4 ul. pas W. ir radęs ten skaitanczius "Vienybę" ir "Lietuvą", smarkiai juos iszbarė. Panaszių atsitikimų galėcziau ir daugiaus priwesti ant parodymo kaip kun. Milukas geidžia lietuwių apszwietimo. Czia lietuwiai apart statymo bažnyczios, su kitokiais darbais ne pasirodė. Juk czianykszczios draugystės tautiszkuose darbuose toli užpakalyj stowi kitų miestų lietuwių apgywentų, kur jų yra daug mažiaus negu Brooklyne.

Kun. Milukas sako, buk asz meldžiau dykai "Dirvos" ir dėlto rasziau jam pagyrimo laiszkus. Tas ne tiesa. Asz rasziau wien, kad "Anima Vilis" yra gera ir jeigu jai panaszių bus daugiaus, tai iszsiraszysiu "Dirvą"; ne prasziau jos dykai.

Ant wisokių apkaltinimų kun. Miluko korespondentams ne reikia griebtiesi melo, kadangi jis pats duoda užtektinai medėgos. Nėra reikalo daug kalbėti apie Brooklyno parapijonų ramumą, nes apie tai papasakos pats parapijonai. Tuli skundžiasi jau ir dabar. Sztai szią wasarą laike parapijos mitingo, kada buwo isz dviejų damos rokundos, liepė iszeiti wisiems nepriguliantiems į komitetą. Parapijos sekretorius, p. J. Skinkaitis ne norėjo raszyti protokolo, jeigu žmonėms sudėjusiems pinįgus uždrausta žinoti, ant ko pinįgai eina; apleido jis susirinkimą ir žmonėms papasakojo apie susirinkimo paslaptis. Terp kitko pasakė, buk už walgį 5 kunįgams laike 40 wal. atlaidų reikia užmokėti $137.32. Toliaus pasakė, kad laikraszcziuose paduota, jog už lotą užmokėta $300, tuom tarpu pagal kontraktą reikia tik $225. Užtai, kaip sako, kun. M. liepė Skinkaitį įkiszti į cypę. Girdėt terp žmonių ir daugiaus panaszių rugojimų.

Kun. Milukas apszaukia manę ir mano sėbrus kaipo niekszus, tuom tarpo tie kunįgo wadinami niekszai ant Paryžiaus parodos ir ant kankytinių paaukawo apie $40. Tai kur kunįgo ir jo wadinamų szwiesių brooklynieczių aukos ant tautiszkų reikalų? Kun. Milukas reikalauja, kad kiti laikraszcziai pradėtu kową su tais, kurie griebiasi asabiszkų iszniekinimų, kurie wieton argumentų, griebiasi koliojimų. Gerai; bet tegul kunįgai pradžią padaro pradėdami nuo sawo draugų ir samdinįkų. Tie tankiaus to ginklo griebiasi ne mokėdami kowoj surasti kitokių argumentų kaip melagingus apszmeižimus sawo prieszų ne garbinanczių kunįgus.

J. Naujokas.

Wietines Žinios.

—o—

— Pereito panedėlio dieną ant karo 31 ul., bėganczio į pietus, važiuojant skersai geležinkelio, užbėgo trukis ir karą sudaužė. Motormanas karo likosi teip sunkiai apkultas, kad nugabentas į Mercy ligonbutį, ten tuojaus pasimirė; 10 gi žmonių yra sunkiai apkultų.

— Policijantas isz stacijos Hinman, eidams namon, ant Ashland ul. netoli 28 užtiko pamestą medinę skrynią, į kurią pažiurėjęs, widuryj pamatė grabą. Persigandęs pribėgo prie telefono ir paszaukė patrolinį wežimą ir detektywus, tikėdamas surasti žmogžudžius. Tie greitai susekė, kad czia žmogžudystės nėra, bet kad wagiliai isz wagono pawogė skrynią, tikėdami joje ką gero rasti, bet atlupę ir pamatę, kad widuryj yra grabas, ko wisai negeidė rasti, wiską pametė ant ulyczios.

— Policijantams stacijos Woodlown pasisekė surasti didelę Chicagos wagilų krautuwę, kur miesto wagiliai kawoja pawogtus daiktus. Wietą tą, apie kurią nieks apart sanarių organizacijos nežinojo, iszdawė wienas suimtas wagilius, koksai Jennings. Krautuwė ta buwo namuose po nr. 6432 ant Jackson av. Rado czia wisokių taworų ir naminių daiktų wertės 5000 dol. Daugumą tų daiktų atėmė jau isz policijos tikri jų sawinįkai, kuriems buwo pawogti.

— Pereitos sanwaitės ketwerge wagiliai pawogė arklį žinomam ir terp lietuwių daktarui Božinecziui, turinczian sawo aptieką ant Milwaukee av. Tą paczią dieną wienok ant Center av. daktaras pamatė sawo arklį ir wežimą, kuriame sėdėjo du ne pažįstami wyriszkiai; įszoko į wežimą ir pradėjo su kumszczia daužyti wagilius, kol jie ne iszszoko isz wežimo, paskui pradėjo szaudyti. Ant szuwių atbėgo policijantai ir wieną isz wagilių suėmė, kitas gi pabėgo. Suimtąjį, Patriką Mc Gaffery, nusiwarė ant policijos.

SENŲ GADYNIŲ

Išnyke gyvi sutvėrimai.

Pagal Hutchinsoną.

(Tąsa.)

Sauropada arba panašus į driežus dinosaurai iš daugelių ypatybių prisiartina prie praščiausios krokodilių formos, bet iš kitų ypatybių vėl jie skiriasi nuo krokodilių.

Nugarkaulio sanarius, kaulus kojų, galvos, dantis šitų sutvėrimų jau seniai profesorius Marsh iškasė vakariniuose kaštuose šiaurinės Amerikos, bet pilno skeleto iki šiol nepasisekė dar surasti.

Juriškuose sluogsniuose šteto Colorado, drauge su liekanoms brontosaurų, užtiko kulšinį kaulą kito šito skyriaus sutvėrimo, kurisai, žiurint ant surasto kaulo, turėjo but neišpasakyto didumo: kulšinis kaulas turėjo suviršum sieksnį ilgio, taigi daugiaus negu augštis visai suaugusio žmogaus. Tą sutvėrimą, kuriam priguli tas kaulas, profesorius Marsh praminė vardu *Atlantosauru*. Pagal išskaitymą šito amerikoniško mokslinčiaus, atlantosauras visai suaugęs turėjo 80—90 pėdų ilgio. Vaikščiojo jis teip kaip kangurai, pasiremdams tik ant paskutinių kojų su augštyn iškelta galva su palinkusiu, kaip tupint šun, kunu; tokiame padėjime nuo žemės iki galvai turėjo jis 35—40 pėdų arba netoli šešių sieksnių augščio, Maitytiesi jis turėjo medžių lapais; gyveno tų laikų giriose, ką rodo, kad liekanas jo kuno randa drauge su medžių liekanoms. Apart kulšies, profesorius Marsh užtiko ir kitokias atlantosaurų dalis, kaip antai: nugarkaulio sanarius, kojas, bet iki šiol niekur neužtiko galvos, nė dantų. Nugarkaulio sanariai buvo toki jau kaip ir brontosaurų, taigi su tuštumoms. Paskutinės kojos buvo didelės, pirštai užbaigti buvo nagais, pirmutinės trumpesnės ir mažesnės.

Kulšinis kaulas Atlantosauro.

Tuose jau juriškuose sluogsniuose Uolinių kalnų, Siaurinėj Amerikoj, užtiko liekanas kito milžiniško tos pačios grupos dinosauro, kurį praminė vardu *Apatosaurus*. Muzėjuje Yale universiteto yra beveik čielas jo skeletas. Apatosaurai turi ne mažai atmainų; vienos atmainos didesnės, kitos mažesnės. *Apatosaurus grandis* buvo didžiausias iš iki šiol žinomų, jis turėjo 30 pėdų ilgio.

Morosaurus tveria kitą veislę; jų surado iki šiol daug liekanų ir tai ne vienos bet kelių atmainų, tuose jau juriškuose sluogsniuose Uoliniuose kalnuose, kur rado atlantosaurų kaulus. Šitas sutvėrimas turėjo galvą mažą, kaklą ilgą, kaklo kaulų sanarius lengvus su tuščiomis vietomis, kaip tai yra pas šios dienos lakiojančius paukščius. Uodega buvo teiposgi ilga. Ilgis jo buvo 40 pėdų. Jis vaikščiojo pasiremdamas ant visų keturių kojų. Smegenys buvo maži. Kaip iš viso jo kuno sudėjimo matyt, jis ne buvo bruzgus, vaikščiojo palengva, didelio proto ne turėjo.

Diplodocus, pagal savo didumą, užėmė vidurį terp atlantosaurų ir morosaurų, turėjo 50 pėdų ilgio: Galva jo buvo vidutinio didumo, didesni negu morosaurų, žandus turėjo laibus. Dantys silpnesni negu kitų iki šiol pažįstamų dinosaurų ir jie surinkti pryšakinėj žandų dalyj. Pasiremdamas ant dantų, profesorius Marsh nusprendė, kad diplodocus maitinosi augmenimis ir gyveno vandenyj teip kaip visiems pažįstamos varlės, galėjo išeiti ir ant sausos žemės.

Liekanas žingeidaus brontosauro, iš daugelio kuno dalių nepanašaus į kitus driežakojus, rado teiposgi šteto Colorado sluogsniuose viršutinės juros; liekanos tos surastos drauge su atlantosaurų liekanoms; plotai tie, kur yra palaidoti tie prieš amžių amžius išnykusių sutvėrimų kunai užima su viršum 100 mylių ant Uolinių kalnų šono. Jie uždengti Dakotos pieskinio akmens sluogsniais ir yra tarpe trijaso ir pieskinių sluogsnių; sluogsniai, kuriuose palaidoti tie kunai, susideda iš slanco ir palaidos pieskos ir pieskinio akmens.

Profesorius Marsh tuose sluogsniuose užtiko, apart dinosaurų liekanų, liekanas krokodilių, želvių ir žuvių; teiposgi atskirus kaulus pterodaktylių ir tulų teip vadinamų krepšinių (turinčių krepšelius ant nešiojimo mažų vaikų) žverių, kokių dabar Amerikoj nėra. Kolegijoj Yale universiteto yra net keli šimtai visokių veislių dinosaurų; kaip kiti kunai visai pilni ir gerai užsilikę. Visos tos liekanos surastos Šiaurinėj Amerikoj; Europos muzejuse teiposgi ne truksta dinosaurų liekanų.

Kameridiškuose molio sluogsniuose Anglijoj rado liekanas kitos veislės dinosaurų; sutvėrimus tuos profesorius Owen praminė vardu *Cetiosaurus* (iš grekiškos kalbos: *cetion*—reiškia didžiuvį, *saurus*—gi reptiliją). Iš savo kuno sudėjimo cetiosaurai iš dalies panašus į krokodilius, bet kojos jų geriaus buvo pritaikytos ant vaikščiojimo ant žemės negu krokodilių. Uodega vienok rodo, kad su jos pagelba gyvuolys galėjo gerai ir greitai plaukti vandenyj, vartodamas uodegą kaipo irklą. Nors iki šiol nerado dar pilno skeleto, truksta dar galvos, bet iš surastų ant salos Wight liekanų profesorius Owen nusprendė, kad ceterosaurai turėjo 35 pėdas ilgio.

Veldiškuose sluogsniuose ant salos Wight rado liekanas kito šito skyriaus sutvėrimo, kurį praminė vardu *Ornithopsis*. Kadangi pilno skeleto niekur iki šiol nepasisekė surasti, tai negalima tikrai pasakyti, kaip didelis buvo šitas sutvėrimas. Atskiros vienok kuno dalys didelės, kaulai druti bet lengvi, iš ko matyt, kad ornithopsis buvo didelis ir bruzgus sutvėrimas, Tuose jau sluogsniuose rado ne pilnus skeleto kaulus ir kitokių sutvėrimų, gyvuolius tuos mokslinčiai praminė vardu *Hoplosaurus* ir *Pelosaurus*. Kaip iš surastų atskirų kaulų matyt, jie stovi artymoj giminystoj su dinosaurais, bet apie jų didumą nieko ne galima pasakyti, kadangi ant sprendimo apie tai per mažai dar surasta jų liekanų.

Žinote, kad ant plataus musų žemės paviršiaus ne vienokios yra sanlygos, o jos atsiliepia teip ant augančių augmenų, kaip ir ant gyvenančių gyvuolių. Jeigu kokia augmenų arba gyvuolių veislė plačiai išsiplatinusi ant žemės paviršiaus, tai, žinoma, kad turi augti ir gyventi ne vienokiose sanlygose, tos tai sanlygos iš palengvo perkeičia tulas ypatybes, kadangi mat lygiai augmenys kaip ir visoki gyvuoliai turi taikytiesi prie gyvenimo sanlygų.

Laikuose teip vadinamos mesozoiškos ėros ant žemės plačiai buvo išsiviešpatavę dinosaurai; jų buvo labai daug ir jie pasiekė augščiausią savo išsivystymo laipsnį. Teip kaip šios dienos gyvenanti ant viso žemės paviršiaus paukščiai ir keturkojai žvėrys po įtekme visokių sanlygų išsiveisė, pasiskyrstė į daugelį grupų, giminių, veislių, atmainų, tas pats buvo ir su dabar musų peržvelgiamoms reptilijoms vadinamoms dinosaurais, kurie savo laike apgyveno beveik visą žemės paviršių: ir jie, kaip šios dienos žvėrys, turėjo susidėti iš daugelio formų ir visokių tipų. Pirmiaus aprasyti dinosaurai buvo dideli, nerangus, mito žole, ne turėjo jie, išėmus tvirtos uodegos, nė atsigynimo nė užpuolimo ginklų. Peržiurėsime dabar kitus to skyriaus sutvėrimų tipus.

Dinosaurai prigulinti prie grupos *Theropoda* arba žveriakojų visi buvo draskanti ir ant kiek galima spręsti pagal iki šiol surastas kur nors liekanas, jie kaslink didumo, buvo mažesni, bet užtai buvo bruzgus. Jie savo laike terp gyvų sutvėrimų užėmė tokią vietą, kokią šiądien terp žvėrių užima liutai ir tigrai, taigi jie buvo viešpačiais, jų bijojo visi kiti sutvėrimai.

1824m. apatiniuose oolito sluogsniuose netoli Oxfordo, Anglijoj, prikasė didelius kaulus žingeidaus didelio slankiojančio arba reptilijos, kurį garsus mokslinčius Cuvier praminė vardu *Megalosaurus* (iš grekiško: *megas*—reiškia didelį ir *saurus*—driežą), kadangi iš surastų kaulų matyt buvo, kad gyvuolys, kuriam jie prigulėjo, buvo labai didelis; tuose jau sluogsniuose drauge su megalosaurų kaulais užtiko teiposgi kaulus tulų žindančių žverių. Iš dantų ėsančių žanduose matyt, kad megalosaurai buvo draskanti sutvėrimai. Ilgio turėjo jie su viršum 30 pėdų, ant sauszemio galėjo bėgioti greitai; užpakalines kojas turėjo dideles ir tvirtas užbaigtas baisiais nagais, galvą turėjo trumpą, dantys žanduose buvo ilgi ir aštrus. Rodosi, kad bent Anglijoj, tuose laikuose, kada tvėrėsi apatiniai oolito sluogsniai, ne buvo baisosnių už megalosaurus draskančių sutvėrimų. Vaikščioti jie turėjo pasiremdami vien ant paskutinių kojų, kaip tai matote ant žemiaus padėto paveikslėlio, tik kaip kada gal prie bėgimo naudojosi iš mažesnių ir trumpų pirmutinių kojų.

Skeletas Megalosauro.

Dantis turėjo ypatiškus: ką tik išdygę dantys ant viršaus turėjo du aštriu ašmeni su iškarbuotais kraštais, bet augdamas išsisuko teip kaip pjautuvas, vydurys pjautuvo turėjo karbuatus ašmenis, užpakalinė gi briauna eina storyn; tokiu budu dantys įgaudavo neišpasakytą tvirtumą.

Didesni megalosaurų kaulų dalis buvo tušti viduryj; tušti viduryji buvo ir kojų kaulai; nugarkaulis turėjo tuštumas. Iš to visko matyt, kad nežiurint ant didelio didumo, megalosaurai buvo bruzgus, galėjo bėgioti ir šokinėti ant paskutinių kojų su neišpasakytu greitumu darydami didelius šuolius.

(Toliaus bus.)

Jurių žalcziai.

Wasaros laike, jeigu ant žemēs nēra karių ir per tai laikraszcziams pritruksta medegos, reporteriai, ypacz Amerikos laikraszczių, talpina wisokius sawo iszrastus iszmislus; tuose tai wasaros laikuose laikraszcziuose pasitaiko tankiai apraszymai, buk plaukianti jurēms laiwai patiko baisų jurių žaltį neiszpasakyto didumo, tikt paprastai niekam dar tokio žalczio ne pasisekē pagauti, ne patiko tokios jurių baisybēs nē wienas, mokslinczius Nors wienok nēra ir nieks ne matē tokių baisių jurių žalczių, kokius apraszo kasdieniniai laikraszcziai, neturēdami apie ką raszyti wasaros laike, bet jurių gywatēs yra, pažįsta jas ir mokslincziai. Patinka jų daugiausiai Filipinų salų pakrantēse ir kituose karsztuose krasztuose. Minētos jurių gywatēs gywena wien wandenyj, ant kranto ne iszeina. Wisiszkai suaugusios ne turi daugiaus kaip 10 pēdų ilgio. Nuo gywaczių gywenanczių ant žemēs skyriasi tuom, kad turi uodegos užbaigą tokią kaip žuwys, taigi ant jos galo yra pasiirimo plēwēs. Jos yra nuodingos, įkandimas labai wodingas, isz įkastų labai retai kam pasiseka iszlikti, todēl maliajiszki žwējai bijosi labiaus susitikimo su szitoms jurių gywatēms negu su žmonis ryjancziais rekinais. Prie Filipinų salų plaukianti laiwai kaip kada ant jurių patinka czielus pulkus szitų gywaczių teip kaip szaltesniuose krasztuose patinka tirsztai plaukianczius silkių pulkus. Jos wisada laikosi ant pawirsziaus, retai neria į gilumą. Kunas jų galswos parwos iszmargytas juodais szlakais arba žaliais dryžiais. Pabaidytos, plaukia su neiszpasakytu greitumu. Minta žuwimis, kurias pirma užmusza kandžiodamos ir į žaizdas įleisdamos sawo baisius nuodus. Nuodai tie, kaip twirtina profesorius Whittefild, yra smarkesni net už nuodus nuodingiausios sausžemio akulorinēs arba juodosios australiszkos gywaczių. Jurių gywatēs ne gali ilgai wandenyj panērusios iszbuti, bet teip kaip didžžuwēs, warlēs, krokodiliai ir kitoki sutwērimai kwēpuojanti plaucziais, turi iszkilti ant pawirsziaus ant įtraukimo į plaucziaus oro; kaip ilgai wienok jos gali po wandeniu iszbuti, tas iki sziol dar tikrai ne isztirta.

Draugysczių Reikalai.

Balius Balius!

Chicago, Dr-te Liuosybes tures sawo pirmą metinį balių nedelioj 31 d. Gruodžio, 1899 (paskutineje szio meto dienoje), Freiheit Turner saleje 3417 S. Halsted st. prie 34-tos ul. Prasides 3½ wal. po pietų, tęsis wisą naktį. Įženga wyro su motere 25c., merginoms dykai. Wisus lietuwius ir lietuwaites ir wisas lietuwiszkas draugystes szirdingai užkwiecziа atsilankyti ir pasilinksminti paskutineje szio meto dienoje, juk kiekwieną džiaugsmas ima, kad szįmet turejome gerus metus, taigi pasilinksminkime ir praszykime Diewo kad ir ateinantis metas teip pat butu geras.

Su guodone
Dr-te Liuosybes.

Chicago, 9 gruodžio, 7½ walandos subatos wakare, saleje K. Liaudanskio, 3301 S. Morgan st., Dr-te S. Daukanto' laikys sawo netiketa susirinkimą reikale galutino apswarstyma naujos konstitucijos. Wisi sanariai priwalo butinai pributi. Už nepribuwima bausme $1.oo.

S. Abromawiczia, prez.
Fr. Pupauskis, raszt.

Chicago, Ill., Dr-te Teisybes Myletojų laikys sawo mēnesinį susirnkima nedelie 10 d. Gruodžio, 1899, 1 wal. dienos, salej K. Liaudanskio, 3301 S. Morgan st., ant kurio bus apswarstomi labai swarbus dalykai. Delto kiewienas sanarys priwalo pributi. Įstojimas naujiems sanariams dar $1oo.

Su guodone, Dr-te T. M.

In Liet. Republ. Kliubus.

Wisi lietuwiszki republikoniszki kliubai walstes Illinojaus teiksis atlaikyti sawo metinius mitingus ir paskirti delegatus į Leagą. Leagos metinis mitingas bus tuojaus po naujų metų. Deltogi kiekwienas kliubas priwalo prisiųsti wardus ir adresus kliubo administracijos ir delegatų Leagos sekretoriui,

Su guodone
J. A. Jauksztas, prez.
P. J. Jonaitis, sekr,
3254 S. Morgan st. Chicago, Ill.

Philadelphia, Pa. 19 lapkriczio susitwere Dr-te Dainiukų ir Teatraliszka, prie kurios prisirasze 24 sanariai ir iszrinko sekanczia administracija: Stan. Mazickas pirmsedis. Kaz. Unikas sekr. Stan. Bairunas kasierius. Sekantį susirinkimą laikys nedelioj 10 gruodžio, bažnytinej salej, tuojaus po sumai, ant kurio užkwieczia lietuwius ir lietuwaites ateiti iszgirsti Dr-tes mierį ir prisiraszyti,

Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Baltramiejaus Blažaiczio isz kaimo Žirnių ir Marijonos Žemaitaicziukes, kuri szį pawasarį pribuwo isz Lietuwos isz kaimo Puodžių, abu Wladislawawo paw., Suwalkų gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinę ant adreso: Antanas Žibutis,
Box 324. Westville, Ill.

Pajieszkau Antano Keturakio, kaimo Podlesių, Fredos gm., Marijampoles paw. Suwalkų gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinę ant adreso:
Johne Kudrkas
526 Hamilton st. Cleveland, O.

Pajieszkau Benedikto Lawaiczio, kurs 1897m. gyweno Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinę ant adreso:
Motiejus Leudnickas
Box 442, Haverhill, Mass.

Pajieszkau sawo puseserių: Weronikos ir Paulinos Paliokaiczių. Dumblinų kaimo, Panewežio paw. Kauno gub., septyni metai atgal jos gyweno Pittsburge; Pa. Jos paczios, ar žinanti jas, weikei duokite žinią, nes turiu swarbų reikalą. Mano adresas:
Jurgis Gaubas,
Box 194 Traverse City, Mich.

Cincinantes lietuwiai siuncžia padekawone kun. K. Walaicziui už aprupiną jų dwasiszkų reikalų.
Cinc. lietuwiai.

Aukos ant Paryžiaus parodos.

J. Mirauskas Balston Spa. N. Y. $1.oo
F. Mazurkewyczius Eawardsdale, Pa. 25

Knįgos.

"Kardo" bei "Naujos Draugijos" Spaustuwēs turi buti umai parduotos už mažiausia prekę.

Prisiusk už 2c. stempa o apturēs kataloga. V. Karalius,
700 W. Lombard st. Baltimore Md.

Prekē pinigų.

Ruskas rublis po 52¾c
Prusiszkos markēs po 24¾c

Prie kiekwieno pinįgu siuntinio reikia pridēti 30c ant paczto kasztų.

Naujausios Knįgos,
gaunamos "LIETUVOS" redakcijoje.

Isz ko kyla melai ir wisokios skriaudos žmonijoje. Paraszē kn. Dembskis. Szi knįga paduoda swarbiausias isztraukas isz szwentos Biblijos, kurias perskaitę suprasit, kas yra Biblija ir kodēl kunigai draudžia ją žmonēms skaityt. 75c.

Dailydē arba patarmēs stalioriams, surinktos isz naujausių knįgų, su 120 paweikslų. Yra tai rankwedis dailydēms mokinantiems ir mokantiems staliorisžką darbą .... 40c.

Obrusiteliai. Paweikslēliai isz maskolių gywenimo Lietuwoje; paraszyta Dēdēs Atanazo. Yra tai apraszymas rusifikacijos darbų maskoliszkų czinownikų Lietuwoje ir plegų, kokias musų broliai nuo jų tur nukęsti .... 20c.

Isz kur akmenys ant musų laukų atsirado? Geologiszkas Lietuwos isztyrinējimas; naudinga moksliszka knįgelē 10c

Naudingi skaitymai, daugiausiai isz prigimties mokslo; pagal Brzezinskį paraszē N. Skaitydamas tą knįgelę skaitytojas lengwai susipažins su įwairiais gywunais, augalais ir naugems, su jų ypatybēms ir nauda dēl žmonių .. 25c.

Saulēs ir mēnesio užtemimai. Pagal M. Brzezinskį paraszē N. Lengwoj formoj apraszyta czia apie saulę, mēnesį ir žemę bei apie burtus tamsių žmonių, nesuprantanczių priežasczių wisokių gamtoj apsireiszkimų .... 15c.

Kapai Didžių Kunigaikszczių ir Karalių Vilniuje. Pagal A. Kirkorą paraszē N. Yra tai istoriszkas iszsznipinējimas apie Vilniaus praeitį pagal paminklus, užsilikusius ant grabwieczių D. L. Kunigaikszczių ir karalių .... 10c.

Lietuwiai po maskolių jungu. Paraszē Dr. Pieszinys apie priespaudas ir persekiojimus lietuwių isz szalies maskoliszkos waldžios .... 10c.

Pirmutinē paszalpa umai susirgus, teipogi gēralai alkoholiniai ir taboka, pagal O. Buiwidą paraszē N. Naudinga monēms knįgelē .... 10c.

Visztos ir jų auginimas, paraszē K. Naudingos ukininkēms rodos .... 10c.

Gywenimas Jezaus Kristaus, pagal naujausius isztyrinējimus suraszyta. 15c.

Graži waikų knįgelē. Telpa czia 25 gražios pasakēlēs dēl Lietuwos waikelių, suraszytos pagal kn. K. Schmidtą 10c.

Simukas ir Magdutē, waizdelis isz Lietuwos sodieczių, ypacz jaunymo, gywenimo; paraszē J. S. .... 10c.

Kanklēs, lietuwiszkos dainos 4 balsams (wyriszkiems) sutaikytos; parupino D-ras V. Kudirka. II dalis .... 30c.

Angliszkai-lietuwiszkas žodynēlis, sutaisytas kn. P. Saurusaiczio; turi apie 3500 žodžių: angliszki žodžiai iszguldinēti lietuwiszkai .... 50c.

Tēmykitē!

Turiu farma 160 akrų lauko, trobas, 30 galwijų ir wisus reikalingus padarus, bet norecziau gaut pasiskolint $400 ant 5 procento kad užmoketi kompanijai skola, kuri nuo manęs lupa 10 procenta. Jeigu kas isz lietuwių Saletu man paskolinti $400 ant dwejų metų asz atmokecziau kompanija ir skolintojui iszduocziau pirma "margecziu" ant sawo farmos. Akras lauko kasztuoja $10, tai 160 akru wertas $1600, deltogi nieks nepriwalo bijotis paskolinti ant $1600, $400. Už dwiejų metų, kada mano galwijai suaugs, už paczius gazwijus paimsiu į $500 ir wisas skolas lengwai apsimokesiu. Kas turite pinįgu, pasimislykite ir duokite man žinia adresuodami į "Lietuvos" redakcija.
W. Kangiser,
924—33rd Str. Chicago, Ill.

Ant pardawimo,

Pigiai namas su lotu. Namuose talpinasi bucžernē ir grosernē. Norintis gali pirkti wiską sykiu arba tik namą su lotu. Atsiszaukite: Dan. Knakewicze, Box 403, Toluca, Ill.

PRZESZŁO 25 LAT używają wszystkie narody świata na

REUMATYZM,

NEURALGIE i podobne choroby, wyrabiany na podstawie ścisłych NIEMIECKICH PRAW MEDYCZNYCH, sławny Dr. RICHTERA „KOTWICZNY"

PAIN EXPELLER.

NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy tylko ma „KOTWICE" za markę ochronną F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.

31 MEDALI ZŁOTYCH i innych

13 filii. Własne fabryki szkła.

25 CT. i 50 CT. Uznaje go i poleca: najsławniejsi lekarze, właściciele składów aptecznych, duchowni i inne znakomite osoby. Szczegóły u F.A.Richtera&Co.N.Y

DRA RICHTERA KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym środkiem na kolki niestrawność, chorobę żołądka.

Lietuwiszkas Hotelis V. Rozuko,

7 Washington St, New York, N.Y.

Kurie wažiuojat į ir isz Amerikos, kreipkitēs prie manęs su agentiszkais reikalais. Teipgi užlaikau nakwynes ir walgius pigiau kaip wisam New Yorke. Parleidžiu į Europą už darbą ant laiwo. Teip-gi galite gaut darbą isz mano offiso. Tēmykite ant mano Hotelio yra lietuwiszkas paraszas.

Su guodone, Vincas Rozukas. (15—12)

Ar Kenti Silpnybę?

Jeigu teip, tai raszyk, o asz atsiusiu tau dykai užpeczetytoje gromatoje pamokinima kaip iszsigydyti namieje ir apraszysiu kokiu budu asz iszsigydžiau nuo tokiu silpnybiu. Mano pamokinimas tikrai iszgydys susilpnejima tawo lytiszku daliu ir sulaikys naktine poliucija. Raszyk sziadien pas:
Chas Johnson,
Box 516, Hammond, Ind.

PIRK TIKTAI
Kern's Grynus Czekiszkus Ruginius Miltus.

Neimk fabrikuotu, netikru. Žiurek ant kiekwienos barielkos ir maiszelio, kad butu musu gwarancija, kaip yra ant wirsz padeto paweikslelio. Klausk sawo groserniko apie mus miltus.

Chicagos filija:
105—107 West Randolph Street.

J. LESZCZYNSKIO
Lenkiszkai - Lietuwiszka
APTIEKA
3315 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Turi geriauses gydyklas nuo wisokių ligų; uzlaiko wisokes Europines žoleles. Bobro mēsa, ruskas gywas dieles ir tt. Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems sawo ligas, duoda rodas ir prisiunczia gydyklas per pacztą arba per expresą.

Aptiekoje wisada randasi keli daktarai, teipogi per telefona gali paszaukti daktara kas tik koki nori.

Dr. M. P. Kossakauskas wisada aptiekoje.

Tel. Yards 709.

MUSU KALEDINE OFERTA,

Ar žinote kad už 2 ar 3 dolerius jus NEGALITE gaut gero gold filled laikrodelio? Žinokite. todel, kad pasisteliuodami sau wiena isz tokiu laikrodeliu jus tik bereikalo pinigus metot, nes toki laikrodeliai NEILGAI TARNAUJA. Taigi NEDARYKITE TO. Jeigu norite ingyt laikrodely, tai mes parduosime jums už fabriko preke, taigi daug pigiau negu wisi kiti iszpardawinetojai. Szis laikrodelis yra 14K GRYNAI gold filled, drutas ir geras, storai paauksuotas, DAILUS PAŽIURET IR NESZIOT, lygus $60.00 auksiniam laikrodeliui. Maszinerija yra TIKRAI AMERIKONISZKA STANDARD (ne pigus szweicariszki), su daugybe akmenu ir geriausiai padirbtais widuriais. GWARANTUOJAME KOŽNA BEWIENA KASLINK JU GERUMO. Ausuke užsukami ir nustatomi. GWARANTUOJAME KOŽNA ANT 20 METU. NEGAISZUOK. YRA TAI PASKUTINE GERA PROGA; nusipirk ta laikrodely už wisai PIGIA preke $7.75. Jei nori toki turet, prisiusk mums sawo tikra adresa o mes pasiusime wiena per expreso agenta. Apžiurek ji gerai, ir jei tau pasidabos, užmokek agentui $7.75 ir kasztus pasiuntimo, o laikrodelis tawo. Jeigu gi nepatiks, agentas sugražys ji mums be jokiu isz tawo puses kasztu. Jeigu orderiuosi ant syk 6, mes pasiusime sawo KASZTAIS. Jei nori grażu $2.00 lenciugely prie laikrodelio, atsiusk 50c markems ar pinigais, arba jei drauge su orderiu laikrodelio prisiusi mums ir pinigus (7.75), lenciugely pasiusime dykai. Paraszyk, koki laikrodely nori WYRISZKA AR MOTERISZKA SU WIRSZAIS ar ATDARA. Specijaliszka oferta bus iki 1 Sausio. IKI TAM LAIKUI DRAUGE SU LAIKRODELIU PASIUSIME TEIPGI PUIKIA AKSOMITO MAKSZNELE DYKAI.

CONSUMERS WATCH CO.
424 Main St. Dep. B., Buffalo, N.Y.

J. Aglinskas,
594 S. Canal st., Chicago.
LIETUWISZKAS SALIUNAS.

Užlaiko geriausia alu, seniauses arielkas ir kwepenczius cigarus. Wisus užkwieczia atsilankyti. (29—12)

American Gold Filled LAIKRODELIAI

ant daug akmenu, gwarantuoti ant 20 metu, yra werti pinigu. Pakol pirksi laikridely, pamatyk pirmiau musu PARDUODAMUS, LAIKRODELY su LENCIUGELIU už $4.50. Iszkirpk szi apgarsinima ir prisiusk mumi su sawo adresu, o mes atsiusime tau jy C. O. D. ant apsiurejimo. Gražiai iszkwietkuotas, 14 k. auksu pleitytas, dwigubais lukısztais. ausuke užsukamas ir užstatomas, ant daug akmenu, gwarantuotas rodymas laiko, ir ant pažiuros lyginasi $35.00 wertes laikrodeliui. Su kožnu laikrodeliu gausi storai auksinta wyriszka arba moteriszka lenciugeli ir GWARANTUOJA ant 20 METU. Kada pamatysi, jeigu tau pasidabos, užmokek expreso agentui $4.50 ir už atweżima ir laikrodelis su lenciugeliu tawo. Primink koki nori, wyriszka ar moteriszka laikrodeli. Adresuok:

Diamand Jewelry Co.,
Dept B. 22., 225 Dearborn St., Chicago, Ill (K. a. n.)

LIETUWIU DAKTARAS
MARJA DOWIATT.
Kauno gub. Szauliu pawiete
723 W. 18th Street. Nuo 8tos iki 12tos ryto.
Telefonas: Canal 78. Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

T. ANDRIUSZEWICZAITE
— DIRBA —
Arnotus, Karunas ir wisus bažnytinius paredus,
— Teipogi —
Draugystems: Weliawas, Szarpas, Kukardas ir .

Mokinausi to darbo Warszawoj, dirbau jį kelis metus Lietuwoj ir treti metai kaip Amerikoje. Wisa darba gerai pažystu. Lietuwiszki kunigai ir lietuwiszkos draugystes reikalaudami draugystems ar bažnytiniu iszdirbimu, raszykite pas mane klausdami prekiu, o persitikrinsite kad mano prekes yra pigesnes ir darbas gerasnis kaip lenku, asz sawo iszdirbimus gwarantuoju.
Su Guodone,
T. Andriuszewiczaite, 115 W. Division St., Chicago, Ill.

Geriausia proga pirkt gera laikrodely
..pas..
Paul's Co-Operative Watch Co,
314 State St., CHICAGO, Ill.

Mes parduodame lietuwiams daugiaus laikrodēlių kaip wisos kitos kompanijos sudējus sykiu. Jei nori gauti pigiai gerą laikrodēlį, lenciugēlį, kompasą, szliubinius žiedus, bicyklį, siuwamą masziną ir tt. ateik arba raszyk pas mus, o wiską gausi.

Atsiųsk ant sutaisymo sawo laikrodēlį, o mes pataisysime gerai ir pigiau kaip kiti.

PAUL'S CO-OPERATIVE WATCH CO.
Įsteigta 1877 m.
3148 State St., CHICAGO, ILL.
Dēl geresnēs informacijos raszyk pas mus:

LAIMINGUOSE NAMUOSE WISADA YRA MUZIKA.

$500 Pijanas ir $250 Wargonai negali mus wirszyti; da mažiau jie gali grajyti nora klewiszius turedami. Home Music Box užims abeiju wieta, o preke jo, ir biedniausiam prieinama. Su juom kiekwienas gali grajyti gerai kad ir sunkiausius szokius. Muzika yra pritaisyta ant woleliu plieninems, ne popierinems, špilkelems, nieks nenuplies. Iszduoda garsius ir saldžius tonus kaip wargonai. Grajyja szeimyniszkus himnus, waleius, polkas, kadrilius ir tt. ir linksmina senus, serganczius ir nuliudusius. Iszdainuoja naujauses swietiszkas dainas. Geriause waiku nuraminimui zobowa. Galima ant jo grajyti su wirsz 1.000 meliodiju. Yra tai dywinas instrumentas. Gauname nuo pirkeju tukstancius padekawoniu, kurie sako, kad fado daugiau negu tikejosi. Tai ne zabowa, bet teip pigi kaip zabowa. Sweria 16 swaru

Tiktai $6.00, gražioje skrynutėje. Gawe $3.00, prisiusime tau per expresa. Agentai greita jas iszparduoda ir daro didelius pinigus. Atsiusk už 2c. marke, o gausi kataliogus.

Standard Mfg. Co., 45 Vesey St., New York; P.O. Box 2853, Dept. 62.

Diemanto Elektros Kryžius.

Wadinamas teipgi Volta Kryžium, keleta metu atgal taro iszrastas Austrijoje, ir pasidekawojant sawo naudai Kryžius tas weik prasiplatino Wokietijoj Francuzijoj, Skandinawijoj ir kitose Europos szalyse, ir szendieu yra labiausiai pageidaujamas kaipo galingas waistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitu kuno negaliu.

Elektros Diemanto Kryžius gydo Reumatizma teip muskulu kaip ir sunariu, Neuralgija ir kitus kuno skaudejimus, Nerwiszkuma, Nerwu nusilpnejima, Silpnuma, Prastota Nerwu Gywuma, Nerwu Nupuolima, Nemiga, Abejotinguma, Dwasios Nupuolima, Hysterija, Paralyžiu, Sustengima, Drebuly, Neuralgija, Apopleksija, Muomara, Szw. Wito Szoki Szirdies Plakima, Galwos skaudejima ir wisus Nerwiszko Systemo sugedimus.

Weikme jo apsireiszkia pati per sawe begyje keletos dienu, bet kartais užtrunka keles dienas.

Kryžiu reikia neszint diena ir nakty, pakabinta ant szilkinio szniuriuko ant kaklo, augszcziau sirdines indaubos. Melynoji puse turi bat in apaczia apwersta. Priesz naudojima ir wiena syki ant dienos po to indek Kryžiu in truputi drungna geriausio uksuso skystima rr laikyk per keleta minucziu, Walkams, žiurint pagal amžiu, uksusa reik su wandeniu atskiesti. Preke to Kryžiaus yra Wienas dolelis, ir gwarantuojame. kad jis suteiks takia pat nauda kaip kad geriausiejie elektriszki diržai. kasztuojanti penkiolika bei dwideszimts sykiu daugiau. Kožnas szeimynos sanarys, sweikas ar ligotas, niekados neturi but be to Elektriszko Kryžiaus, kurs yra geriausiu gelbetojum prieszai wisokias kuno negales ir skausmus. Prisiusk wiena doleri per expresa. ar money orderi arba registruotoj gromatoj, o mes lamstai sawas kasztais pasiuneim wiena Elektriszka Diemanto Kryžiu, arba 6 už $5.00. Gaunamos tukstancziais rekomendacijos nuo ypatu, kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryžiaus iszsigyde. Yra užtektina del parodymo jo magiszkos galybes. Sztai pora tokiu rekomendaciju:

J. BALLE, Stuttgard, Ark., raszo: Per daugeli metu kentejau asz kuno skausmus ir joks kaktaras nei patentuotos gyduoles manes neiszgyde. Už tat Jusu Elektros Kryžius iszgyde.

POWILAS POWIS, Milwaukee, Wis., raszo: Per kelis metus asz sirgau reumatizmu. Po szesziu nedeliu wartojimo Jusu Elektros Kryžiaus. weik atgawau sawo sweikata.

The Diamond Electric Cross Co., 306 Milwaukee ave., CHICAGO.

Frenkas—Halloo! Džim! kur teip begi?
Džimas—Begu į expreso ofisa atsiimti laikrodeli.
Frenkas—O isz kur orderiawai?
Džimas—Ar nežinai? ogi nuo P. K. Brucho, 880 33rd st., Chicago, Ill. Didžiausias lietuwiszas laikrodžiu sztoras.
Frenkas—O, yes, tai turi but tas pats. Pora metu atgal jis prisiunte man sidabrini laikrodeli už $10.oo, tai dabar kad kas ir $20.oo duotu, tai neatiduocziau, nes ir eina, tarsi inžinas, ir laika wisados teisingai rodo. Mislinu, kad jis ir mano amžiui dateses.
Džimas—Matau ir lenciugelis dailus.
Frenkas—Ogi mat laikrodeli pirkau priesz pat Kaledas, tai lenciugeli gavau dovanai, kaipo prezenta.
Džimas—Kaszin asz ar gausiu prez...
Frenkas—Tikrai, nes jis kas metas priesz Kaledas duoda Kristmas prezentus, tai duos ir tau
Džimas—All right. Good bye!

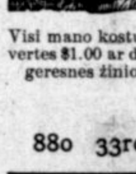

Visi mano kostumieriai, kurie tik pirks pas mane tavoro vertes $1.00 ar daugiau, nuo szio laiko iki Kaledu gaus puikius prezentus. Del geresnes žinios raszikit pas mane gromata.

P. K. BRUCHAS,
880 33rd street, Chicago, Ill.

Kas prisiųs 35c.

Paczto markemis. aplaikys tuzina, kas 50c — du tuzinu, kas $1.00 — penkis tuzinus naujai pagerintos poperos gromatu raszymui, su naujais papuoszimais, apskaitymais, Paryžiaus kwietkomis ir naujos mados konwertais.
Adresas:
W. Kudarauckas,
Box 234 Lawrence, Mass.

C. A. Buchbinder,

Wokiszkai-Amerikoniszkas Aptiekorius,
64 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Dirba geriausias nuo kosulio gydyklas "Wild Cherry & Tolu" wadinamas ir "Reumatic Mixture No 79000." ant gydymo reumatizmo. Bonkeles po 25c. 50c ir $1.00. Prisiunczia pacztu. (29—12)

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted St.
Nuima puikias Fotografijas; už tuziną tiktai
$2.00
Ant weselliu ir kitokiu reikalu nuima Fotografijas kuopuikiausiai.

F.P.Bradchulis
Adwokatas ir Notary Public.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj, Lake Forest universitete. Weda prowas kriminaliszkas ir ciwiliszkas. Atjieszko užsenējusias prowas, iszdirba wisokius dokumentus ir duoda rodą wisokiuose reikaluose. Lietuwiai isz kitų miestų gal rodą pasiekti per gromatas. Turintiejie reikalą tesiszaukia tuojaus.
3259 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Telephone Yards 772.

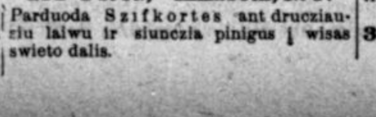

S. MACK,
212 1-st st., Elizabeth, N. J.
Parduoda Szifkortes ant drucziausiu laiwu ir siuncžia pinigus į wisas swieto dalis.

LIETUWISZKAS DAKTARAS,
K. A. BUTKEWICZIUS,
581 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.
OFFISO WALANDOS: Nuo 9 iki 10 ryto, nuo 1 iki 3 popietu, nuo 7 iki 10 w akare.
Telefonas: West 981. Galima paszaukti isz kiekwienos Apti-kos.

Lietuwiszka Aptieka,
257 Hanover St., Boston, Mass

Pilna wisokiu aptiekoriszku taworų czionykszcziu ir užrubežiniu.

Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykai.

Aptiekoje galima susikalbēt: lenkiszkai, ruskai, lietuwiszkai ir daugelyj kitokiu kalbų.

257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunįgams ir guodotin. Draugystēms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminētus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dēl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Dr. M. P. Kossakauskis,
3315 S. MORGAN UL.
Aptiekoje J. Leszczynskio, kožna diena nuo 10-tos iki 12-tos adynos priesz pietus.
CHICAGO. ILL.

Wisi — wyrai — pas —

Baltrukoņi!!

Rasite szaltą alų, seniauses arielkas, wyną net isz Europos, o cigarus net isz Turkijos. Atsilankykite po nr.
11 N. River Side St.,
Waterbury, Conn.

Wienatinis Waterburio
Lietuwiszkas Saliunas.

Užlaiko gerą alų, seniauses ir czystas arielkas ir kwepenczius cigarus. Geriause užeiga dēl szwiežiai atważewusių į Waterbury. Yra tai wienatinis czyscziauses ir teisingiauses lietuwiszkas saliunas mieste Waterbury.
J. F. DANISEWICZIUS,
839 Bank, kampas S. Leonard st.
Waterbury, Conn.

Dr. Leonard Landes,
Lietuwiszkas Daktaras.
134 E. 24 Ul., New York.

Garsingas gydytojas wyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinosi uniwersitete New Yorke; praktikawo ligonbucziuose: Wiedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buwo pardētiniu mokslo Lebanon, Ballevue, Port Graduale Hospital College ir t.t.

Usztikrina Iszgydyma
wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudējimą widurių, galwos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir newaisingumą. Gydymui nerwiszkų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.

Ligas Lytiszku Daliu
iszgydysiu į keles dienas, teipogi ligas pilwo, uždegimą žarnų, iszdžiuwimą pieno, skaudējimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą užtikrinu kiekwienąme atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepemas ligas užlaikau slaptybēje.

Dr. Leonard Landes,
134 E. 24th St., Cor. Lexington Av.
Offiso walandos: nuo 9 ryto, iki 1 po piet; nuo 5po piet iki 8wakaro
Nedeliomis: nuo 8 iki 10½ wal. ryto; nuo 2 iki 4 val. po piet.
Roda per Gromatas Dykai.
Užpraszydami gydyklas prisiuskite $1.00
☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sweri ir apraszyk sawo ligą. o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

IMK MANE už $3.95

Gražus 14K dwigubai auksu pawilktas ir dengtais ar atdarais luksztais, su ausuke nustatomas ir užsukamas, gražiai kwietkuotas, tikrai amerikoniszkais widuriais, gwarantuotas ant 20 metu, iszrodo kaip $40.00 auksinis laikrodelis. Atsiusime C.O.D. ir jei pasidabos, užmokek ant expreso agentui $3.95 ir laikrodelis tawo, jei ne sugražyk atgal ant mus kaszto. Raszyk koki nori wyriska ar moteriszka. Prie kiekwieno laikrodelio duoda me DYKAI aukso lieta lenciugeli jeigu su orderiu prisiusi $3.95, ir apmokame kasztus prisiuntimo. Apsistelliook szendien, nesa ju prekes eina augsztyn. Raszyk o prisiusime 200 pusiu Kataloga parodanti tukstanczius wisokiu puikiu daigtu. ROYAL BARGAIN HOUSE, 53 Dearborn St. Chicago, Ill.

Ar Tawo peczius reikalauja pataisymo?

Jeigu teip, tai pirk wisus reikalingus prie pecziaus daiktus pas
Outlet Furniture & Stove Co.,
3249 S. Morgan St.
o jie sutaisys tawo pecziu dykai. Teipgi turime didelę daugybę wisokių peczių už pigiausią prekę, pigiau kaip fabrike.

Stebuklas!
Žingeidus swietui dalykas.

Tikrai wienatinē gydykla ant užželdinimo plauku ant praplikusiu galvu, teipgi į trumpa laika sulaiko plauku slinkimą, už ką gwarantuoju. Prof. Brundza suteikia puikius, szvelnius ir tankius plaukus, ką liudyja daugumas prisiųstų padēkawonių per laiszkus ir laikraszczius. Pagelba yra wisiems, tik atsiszaukite.
OFFISAI: 145 Grand st., 996 Broadway, Brooklyn, NY
Norēdami pasiklaust rodos per laiszkus, adresuokite: J. M. BRUNDZA & CO., Box 2361, New York.

UŽ $5. IN EUROPA.

Prie trumpo laiko darbo ant laiwo; kiekwiena norinti už $5.00 parkeliaudami į Lietuwa. Laiwai iszplaukia utarnykais ir subatoms. Agentas:
Henry J. Jacobs,
38 Canal st., New York, N. Y.
(15—12)

NERVITA

Sugražina nužudyta wyro stipruma ir drasuma. Gydo impotencija, stabdo naktinia polucija ir wisas ligas ingautas per iszdykuma ar neatsargumo. Szita gydykla sudrutina nerwas ir daugina krauja; priduoda weidui raudonuma ir sugražina žmogui jaunystia. Siunczíame pacztu už 50c baxeli, už $2.50 6 baxelius ir gwarantuojame iszgydyti, arba pinigus sugražinti.
Nervita Medical Co., Clinton & Jakson Sts., Chicago.
☞ Gaunama yra ir Aptiekoje Clark ir Van-Buren Sts., Chicago.

Geo. M. Glaser, M. D.
Medicinos Daktaras.
Gydo wisokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterių, waikų ir chroniszkose ligose.
867 32nd St., Chicago.
OFISO WALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 wak
TELEFONAS YARDS 885.
Teipogi priima ligonius ofise po nr.
2876 Archer Av., kerte Bonfiel
nuo 10—11 ryto.
TELEFONAS CANAL 329.